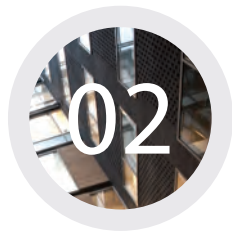

ÅRSRAPPORT 2010

Tall og fakta

Innhold

● ENDRING OG FORNYELSE

Forord	2
Omstilling en del av hverdagen	4
Lederne i UDI	6
UDIs samarbeidspartnere	7
Økt innvandring, mindre regulering	8

● ASYL OG MOTTAK

Færre asylsøkere til Norge	11
Størst nedgang blant enslige mindreårige asylsøkere	12
Hva skjedde med drageløperbarna?	13
Asylbildet i Europa	14
Flere fikk beskyttelse	16
Papirløse og ureturnerbare?	19
Mange returnerte frivillig	20
Behov for færre mottaksplasser	22
Frivillig å bo i mottak	25

● ARBEID OG OPPHALD

Langt færre søknader, men like mange nye arbeidsinnvandrere	27
Vanskelegare å få familien til Noreg	28
Saksgangen når ein ektefelle søker om familieinnvandringsløyve	30
Fleire fekk høve til å studere	32
Fleire vedtak om utvising	33
Turistane er tilbake	34
Enklare å få permanent opphald	34
Dei nye nordmennene: somaliarar, irakarar og afghanarar	35

● ØKONOMI OG PRIORITERINGAR

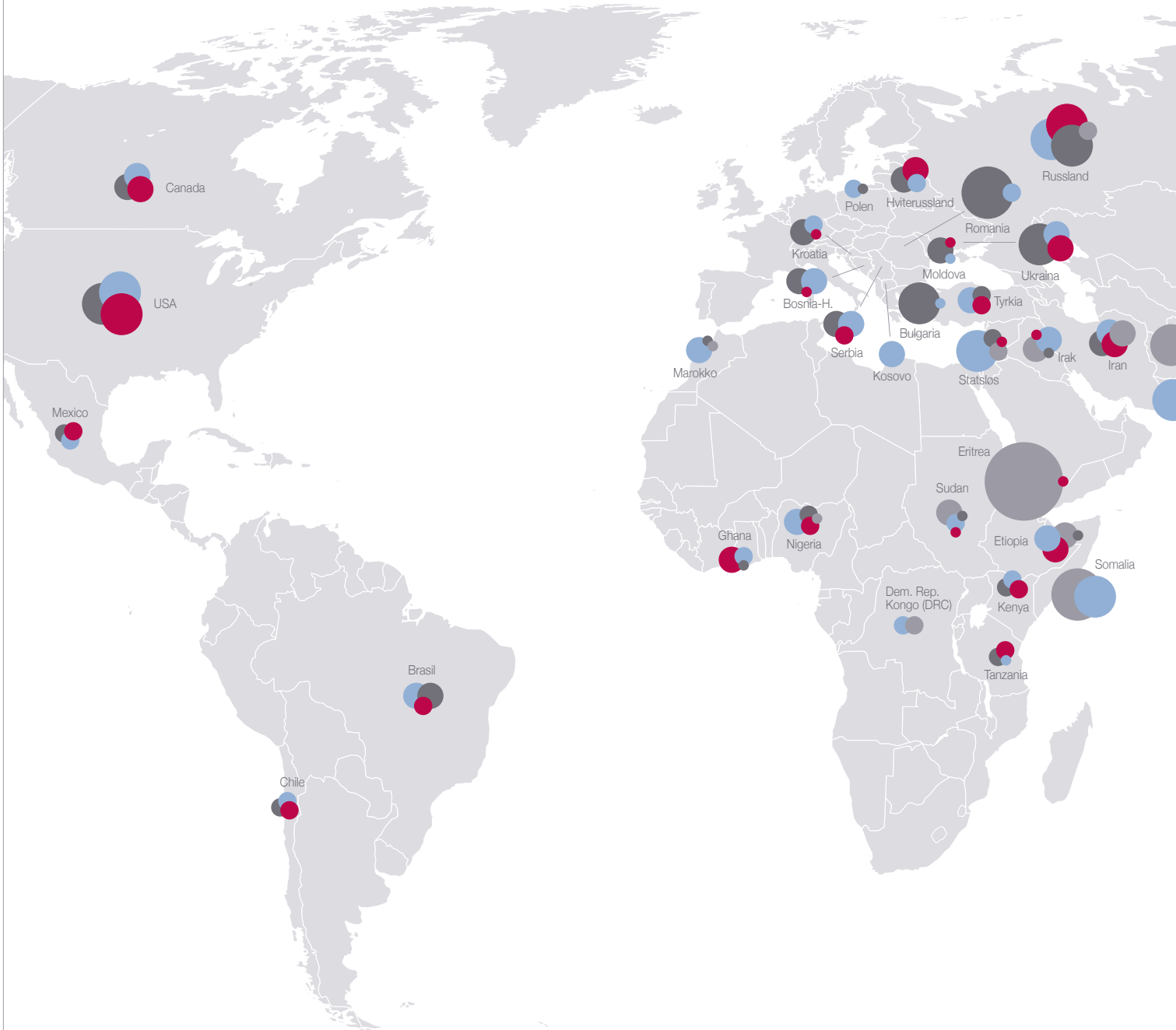
Store variasjonar i saksbehandlingstidene	37
På nett med brukarane	39
Færre asylsøkjare gav redusert budsjett	40
Dyrare å behandle utlendingssaker	42

● STATISTIKK

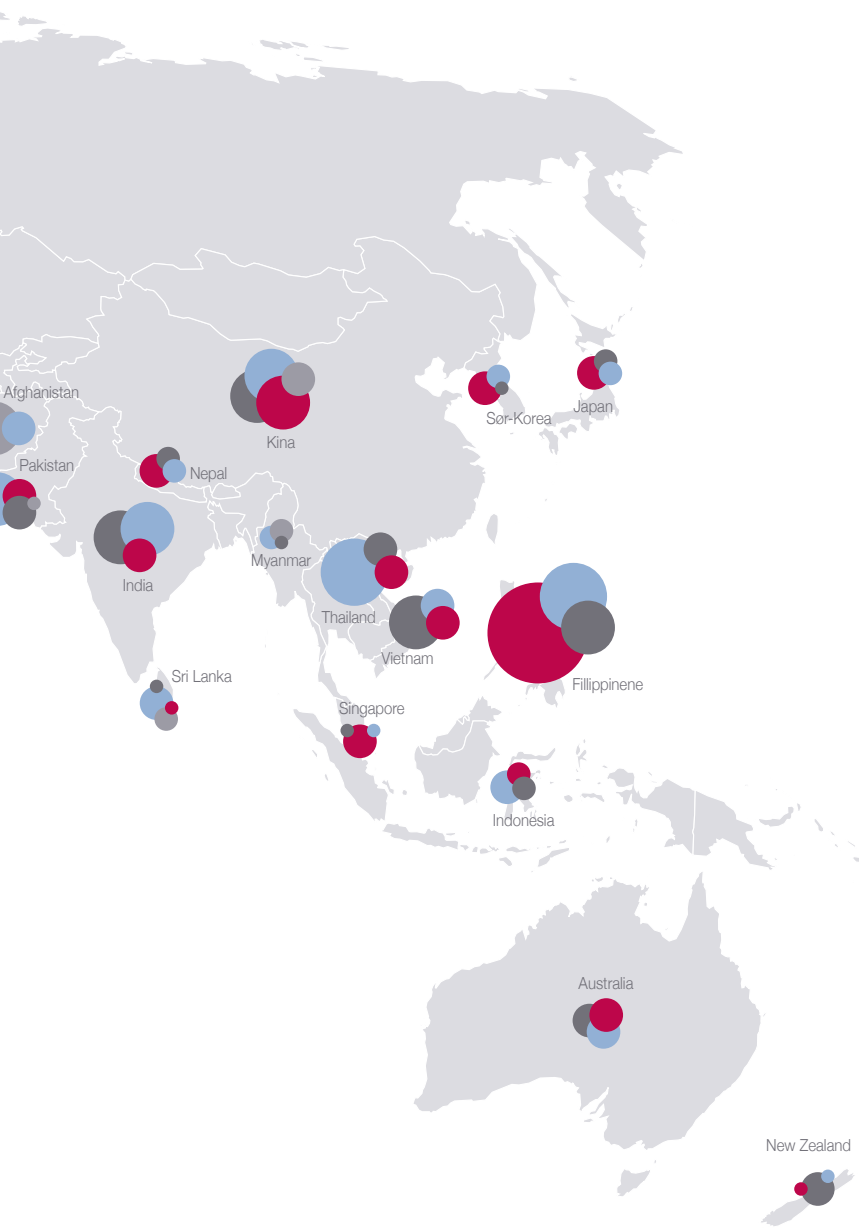
Tabeller	45
----------------	----

Den regulerte innvandringen til Norge

Kartet viser hvilke nasjonaliteter som i 2010 toppet statistikken over innvilgede søknader om beskyttelse (asyl) og innvilgede førstegangssøknader om familieinnvandring, arbeid og utdanning. Vi innvilget flest familieinnvandringstillatelser til thailandere og filippinere, flest arbeidstillatelser til rumenere og indere og flest utdanningstillatelser til russere og kinesere. Blant dem som fikk beskyttelse i Norge, kom det flest fra Eritrea og Somalia.

- Arbeid
- Familie
- Studier
- Beskyttelse

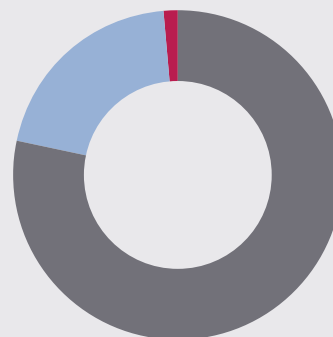

Antall personer:

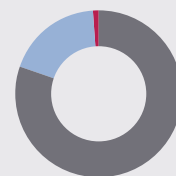
EØS-borgere registrert i Norge

Nordiske borgere har lenge fritt kunnet bosette seg i Norge. Nå kan også de fleste andre EØS-borgere oppholde seg her uten å søke om tillatelse. I løpet av året registrerte 58 900 EØS-borgere seg for å studere, arbeide eller bo sammen med familie i Norge. Borgere fra Romania og Bulgaria er foreløpig ikke omfattet av registreringsordningen, så de må fortsatt søke om oppholdstillatelse. Les mer om registreringsordningen på side 13.

Polen

● 17 840 ● 4 610 ● 300

Litauen

● 9 270 ● 2 130 ● 130

Tyskland

● 2 840 ● 1 140 ● 1 160

Latvia

● 2 680 ● 680 ● 130

Storbritannia

● 1 780 ● 380 ● 110

UDI skal legge til rette for ønsket og lovlig innvandring og sørge for at de som oppfyller vilkårene, får komme til Norge. Samtidig har vi en kontroll-funksjon og skal passe på at systemet ikke blir misbrukt.

Vi behandler søknader om asyl, familieinnvandring, arbeids- og studie-tillatelse, visum, statsborgerskap, permanent oppholdstillatelse og reise-dokumenter. Vi fatter også vedtak om bortvisning og utvisning. I tillegg har vi ansvar for at alle asylsøkere får tilbud om et sted å bo mens de venter på at vi behandler søknadene deres, og for å finne gode løsninger for dem som ønsker å reise tilbake til hjemlandet.

DETTE JOBBER VI MED:

NØKKELTALL FOR 2010:

BESKYTTELSE (ASYL)	Vi fattet vedtak i 16 500 asylsaker, nær 800 flere enn året før. Vi mottok 10 100 asylsøknader, og det var en nedgang på 42 prosent.
MOTTAK	Vi la ned, eller vedtok å legge ned 48 asylmottak og 4 205 mottaksplasser. Vi gjennomførte 170 tilsyn i mottak for å kontrollere at de fulgte retningslinjene våre og at de holdt forsvarlig kvalitet.
RETUR	1 450 asylsøkere returnerte frivillig til hjemlandet med bistand fra norske myndigheter etter å ha fått avslag på asylsøknaden sin, 42 prosent flere enn året før. I tillegg ble over 4 620 personer tvangsreturnert av politiet til hjemlandet eller til et land som er med i Dublin-samarbeidet. Det er 38 prosent flere enn i 2009.
FAMILIEINNVANDRING	Vi fattet 17 900 vedtak i søknader om familieinnvandringstillatelser og klager på slike vedtak. 11 540 EØS-borgere registrerte seg i Norge med det formål å bo sammen med familie som allerede oppholdt seg her i landet.
OPPHOLDSTILLATELSE (ARBEID)	UDI behandlet 8 800 søknader om oppholdstillatelse for å arbeide i Norge. I tillegg registrerte 42 650 EØS-borgere seg som arbeidssøkere, arbeidstakere, tjenesteytere eller selvstendig næringsdrivende.
UTDANNINGSTILLATELSE	UDI behandlet 6 970 søknader om utdanningstillatelse og klager på slike vedtak. I tillegg registrerte 4 290 EØS-borgere seg for å studere i Norge.
VISUM	Utlendingsforvaltningen behandlet 140 600 søknader om visum. De aller fleste søknadene ble behandlet ved utenriksstasjonene. UDI behandlet nærmere 5 600 saker og klager.
PERMANENT OPPHOLD	UDI behandlet 3 200 søknader om permanent oppholdstillatelse (tidligere kalt bosettingstillatelse).
STATSBORGERSKAP	Vi fattet vedtak i 16 900 statsborgerskapssaker.
UTVISNING OG BORTVISNING	Utlendingsmyndighetene utviste 3 430 personer, og det er 29 prosent flere enn året før. 690 personer ble bortvist.

En gjennomsnittlig uke

Mange blir berørt av UDIs arbeid, og søkere, arbeidsgivere, journalister og andre kontakter oss for å få informasjon om regelverk eller enkeltsaker. En gjennomsnittlig uke i UDI i 2010 så slik ut:

1 760

vedtak fattet

81

mottaksplasser
lagt ned eller
vedtatt lagt ned

6 490

henvendelser til
Opplysningstjenesten
(5 130 telefoner og
1 360 e-poster) betjent

770

besøk til
Servicesenteret

45 390

besøk på nettsidene
www.udi.no og 4 030 på
www.udiregelverk.no

25

henvendelser
fra pressen

ENDRING OG FORNYELSE

” Nå kan alle våre brukere, bortsett fra asylsøkere, registrere søknaden sin via Internett.

Vi fikk en bratt start på arbeidsåret 2010 i UDI. Den nye utlendingsloven, som trådte i kraft 1. januar, førte til mange omstillinger. Endringene betyr en viktig modernisering av utlendingslovgivningen, men de gjør det på noen områder nødvendig med mer kontroll og større krav til dokumentasjon fra søkerne. Spesielt gjelder dette familieinnvandring, der vi ser at kravene til inntekt hos de som ønsker ektefellen sin til Norge, i noen tilfeller er for rigide. Som ved de fleste store reformer vil det også her trolig bli behov for visse justeringer.

EU-samarbeidet

De europeiske landene samarbeider stadig tettere på migrasjonsområdet. Arbeidet med å få en god samordning av asylopolitikken i Europa er krevende, men det går fremover. Beslutningen om å opprette et felles europeisk asylstøttekontor er ett eksempel på dette. Likevel er det langt frem til en enhetlig europeisk praksis, og landene tolker også det som er av felles regelverk forskjellig.

Et av de viktigste europeiske samarbeidsområdene er Dublin-forordningen, som regulerer hvilket land som har ansvaret for asylsøkerne som kommer til Europa. Ansvarsfordeling mellom landene er en viktig forutsetning for at dette samarbeidet skal fungere over tid. Men krisen i Hellas har satt Dublin-samarbeidet på prøve, og mange land, deriblant Norge, har foreløpig sluttet å sende asylsøkere tilbake til Hellas.

Krisen viser også at Europa i fellesskap ønsker å møte utfordringene og bistå land som sliter. Norge planlegger nå å bistå Hellas faglig og økonomisk, for å bidra til å skape et fungerende asylsystem der.

Færre asylsøkere

I motsetning til mange andre europeiske land fikk Norge betydelig færre asylsøkere i 2010 enn året før. Noe av nedgangen kan forklares med at Norge har innført en rekke innstramningstiltak de siste årene. I tillegg har vi fått på plass returavtaler og hurtigbehandlingsprosedyrer for land der mange asylsøkere får avslag. Nedgangen gjorde at det ble mindre press på UDI, og at vi kunne bruke flere ressurser på å redusere antallet ubehandlede asylsaker.

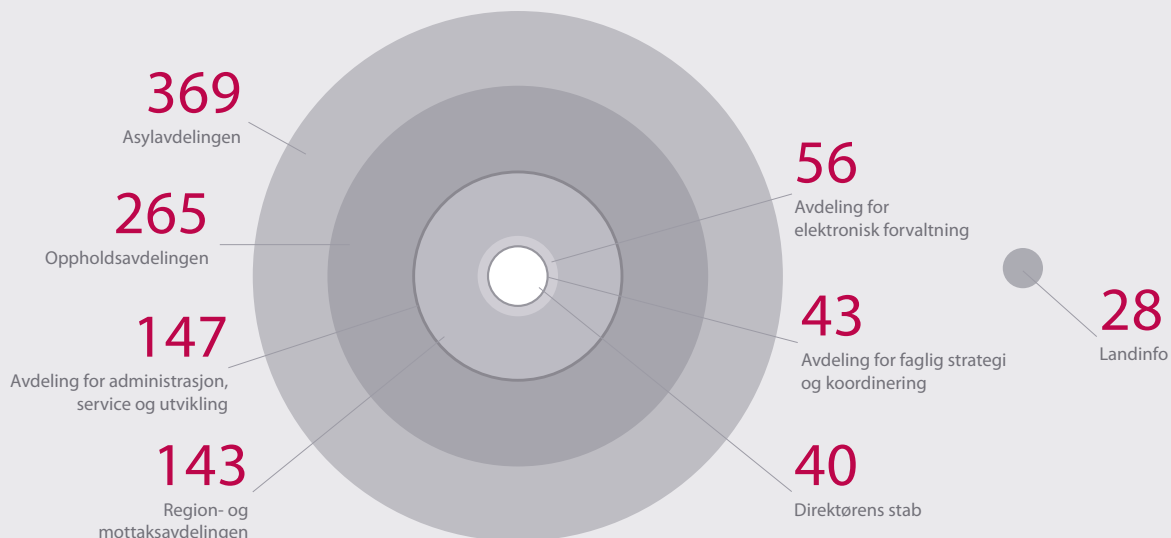
Elektronisk hverdag

I 2010 tok vi spranget over fra papirbasert til elektronisk saksbehandling. Nå kan alle våre brukere, bortsett fra asylsøkere, registrere søknaden sin via Internett. Dette er en forbedring som har forenklet hverdagen betydelig både for søkerne og for oss.

Hvis du vil vite mer om hva som skjer i UDI, kan du gå inn på www.udi.no eller følge meg på Twitter: twitter.com/IdaBorresen.

Ida Borresen
direktør

Antall årsverk fordelt på avdeling per 31.12.2010

Omstilling en del av hverdagen

UDI er en organisasjon som alltid er i endring. Forandringer i migrasjonsbildet, internasjonale forpliktelser, nasjonalt lovverk, politiske beslutninger og teknologi påvirker hele tiden hvordan vi organiserer oss, hvordan vi arbeider, og hvor mange medarbeidere vi har.

Mange og varierte oppgaver

Å regulere migrasjonen til Norge handler om mer enn å fatte vedtak. UDI samarbeider med andre europeiske land for å utvikle felles retningslinjer, og med Justis- og politidepartementet og de andre aktørene i utlendingsforvaltningen om å koordinere arbeidet og utvikle det norske regelverket. Vi registrerer og analyserer hvem som kommer til Norge, og sikrer at utlendingsforvaltningen har et godt informasjonsgrunnlag for arbeidet sitt. Andre viktige oppgaver er å utvikle enklere løsninger for dem som vil søke om en tillatelse, og å sørge for at alle får enkel og god informasjon om regelverk, rettigheter og plikter. Vi samarbeider også med kommunene om å sørge for riktig antall mottaksplasser.

Oppgavene vi er satt til å løse, er spennende og varierte, og det gjør at vi tiltrekker oss

dyktige medarbeidere med ulike fagbakgrunn. Samtidig krever oppgavene at vi er en fleksibel organisasjon med medarbeidere som kan omstille seg raskt. 2010 ble et år preget av omfattende endringer i regelverket, færre søknader, nye tekniske løsninger, nedbemanning og nye måter å jobbe på.

Økt internasjonalt samarbeid

Det økende europeiske samarbeidet på migrasjonsfeltet gir Norge stadig nye forpliktelser, og UDI skal ivareta norske interesser. Visumforordningen i Schengenlandene forplikter oss til å videreutvikle teknologiske løsninger for å behandle visumsøknader. Returdirektivet, som innebærer at flere personer med ulovlig opphold vil bli utvist fra Norge, er et annet eksempel som viser hvordan oppgavene og prioriteringene våre blir påvirket av internasjonale forpliktelser.

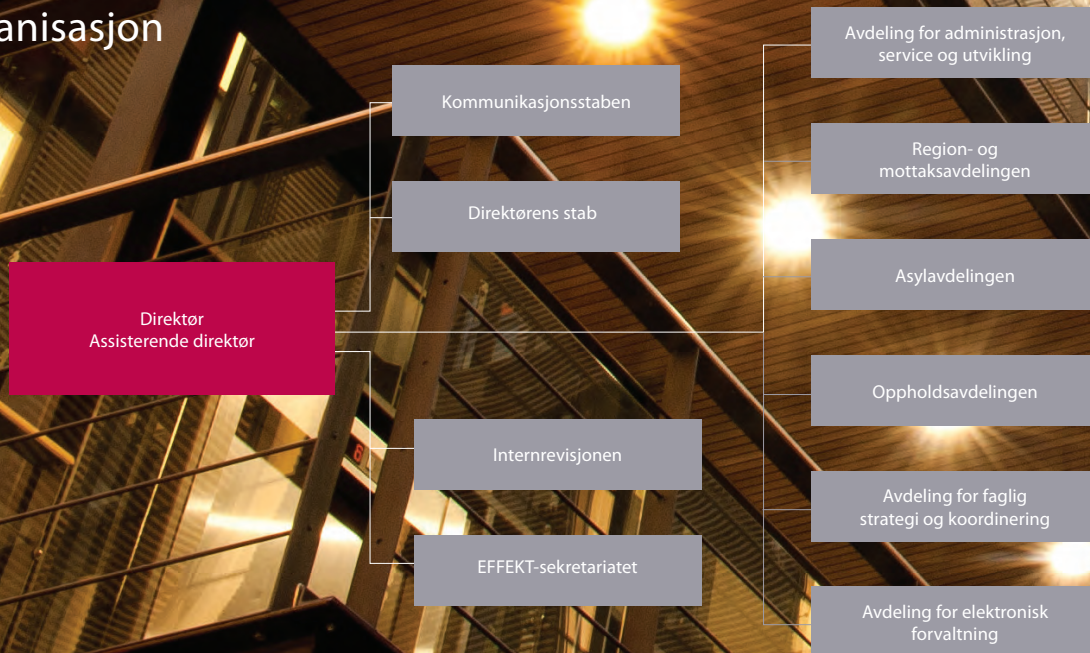
EUs regelverk har også påvirket utformingen av den nye utlendingsloven som ble innført i 2010. Beslutningen om at EU-borgere ikke lenger skal trenge oppholdstillatelse for å oppholde seg i andre europeiske land, førte til at vi fikk inn langt færre oppholdsøknader i 2010 enn året før.

Samtidig legger avgjørelser i Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) og EU-domstolen føringer for hvordan vi praktiserer og tolker regelverket. I 2010 oppfordret EMD oss blant annet til ikke å returnere asylsøkere til Hellas. Dermed realitetsbehandlet vi en større andel av asylsøknadene enn vi ellers ville ha gjort.

Nasjonale løsninger

2010 ble også preget av rent nasjonale endringer. Regjeringens innstrammings tiltak på asylfeltet kan være en del av for-

UDIs organisasjon

klaringen på at Norge fikk langt færre asylsøkere enn året før. Den sterke nedgangen førte til nedbemanning i UDI, og mange saksbehandlere fra Asylavdelingen ble overført til andre saksfelter.

Regjeringen vedtok også at UDI skal overta politiets oppgaver i forbindelse med søknader om oppholdstillatelse og statsborgerskap. Det innebærer at vi gradvis vil bygge

opp nye førstelinjekontorer rundt om i landet i årene som kommer.

Ny teknologi og nye arbeidsformer
Vi arbeider hele tiden med å effektivisere og forbedre arbeidsprosessene våre. Innføringen av de nye elektroniske løsningene Søknad på nett og felles elektronisk arkiv for hele utlendingsforvaltningen gjorde at vi i 2010 kunne tilby søkerne langt mer brukervennlige løsninger, samtidig som vi

brakte mindre tid på å finne og sende papirer rundt i systemet.

Vi gjennomførte også flere prøveprosjekter der vi klarte å korte ned liggetiden til søknadene ved å organisere arbeidet annerledes. Dette arbeidet viderefører vi i 2011.

Tall og fakta om medarbeiderne i UDI per 31.12.2010

1 090

årsverk fordelt på 1 200 ansatte

64 %

hadde utdanning på master- eller hovedfagsnivå, med samfunnsvitere, jurister og humanister som de største faggruppene

69 %

av medarbeiderne og 60 prosent av lederne var kvinner

39 år

var gjennomsnittsalderen i 2010

15 %

av medarbeiderne hadde to foreldre som var født i utlandet

Lederne i UDI

1 **Ida Børresen**
direktør

2 **Frode Forfang**
assisterende direktør

3 **Bente E. Engesland**
kommunikasjonsdirektør

4 **Hanne Jendal**
avdelingsdirektør for Asylavdelingen

5 **Karl Erik Sjøholt**
avdelingsdirektør for
Oppholdsavdelingen

6 **Anne Siri Rustad**
avdelingsdirektør for
Region- og mottaksavdelingen

7 **Gry Aalde**
avdelingsdirektør for Avdeling
for faglig strategi og koordinering

8 **Odd-Roar Thorsen**
avdelingsdirektør for Avdeling for
administrasjon, service og utvikling

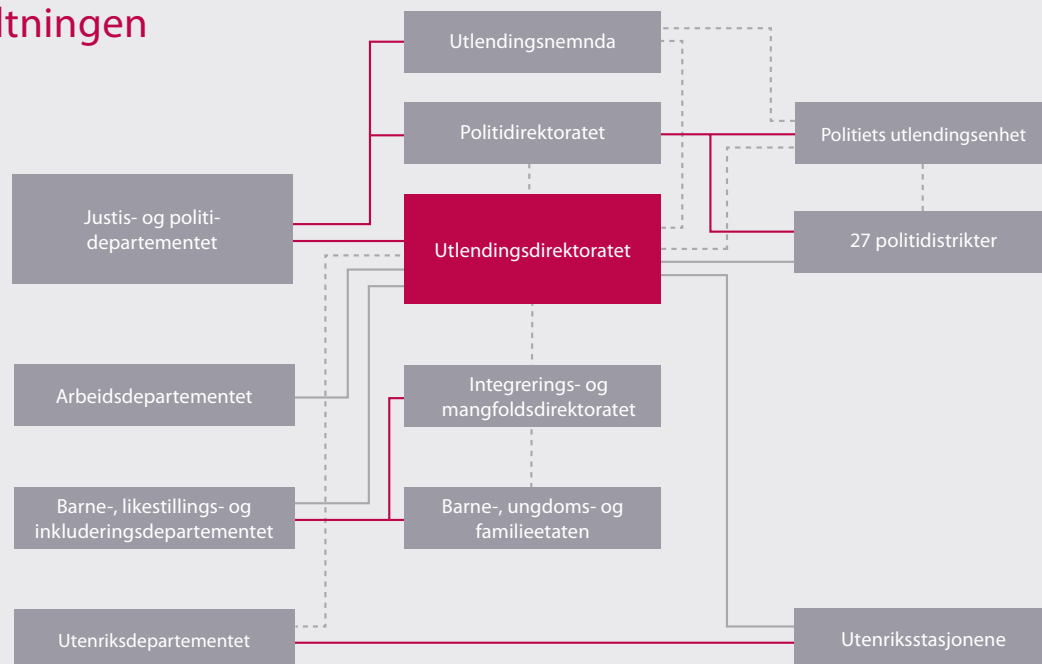
9 **Rebekka Gundhus**
avdelingsdirektør for Avdeling
for elektronisk forvaltning

10 **Stephan Mo**
sekretariatsleder for
EFFEKT-programmet

Utlendingsforvaltningen

- politisk og administrativ styring
- faglig styring
- - - faglig samarbeid

UDIs samarbeidspartnere

UDI har det overordnede faglige ansvaret og skal koordinere arbeidet som gjøres på utlendingsfeltet.

Utenriksstasjonene tar imot flere typer søknader og behandler de aller fleste visumsøknadene. Utenriksstasjonene hjelper UDI med å innhente og kontrollere opplysninger og dokumenter i oppholds- og asylsaker.

Politidistriktene tar imot og forbereder søknader om oppholdstillatelse, reisedokumenter, permanent opphold og statsborgerskap. I enkelte sakstyper kan politidistriktene også innvilge tillatelser når det ikke er tvil om at vilkårene er oppfylt.

Politiets utlendingsenhet (PU) registrerer asylsøkere og undersøker søkerens identitet og reiserute. PU har også ansvaret for uttransportering av personer som ikke har lovlig opphold i Norge.

Utlendingsnemnda (UNE) er et frittstående, domstollignende forvaltningsorgan som behandler klager på UDIs vedtak.

Landinfo er utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon. Enheten er administrativt underlagt UDI, men faglig uavhengig. Landinfo innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som UDI, UNE og departementet har behov for kunnskap om.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) bosetter flyktninger, følger opp introduksjonsloven og gir kommuner, organisasjoner og enkeltpersoner økonomisk støtte, råd og veiledning.

Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) har ansvaret for bo- og omsorgstilbudet til enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Bufetat samarbeider med IMDi om å bosette enslige mindreårige asylsøkere som får opphold i Norge.

UDI er underlagt Justis- og politidepartementet, som har ansvaret for flyktning- og innvandringspolitikken og styrer virksomheten vår blant annet gjennom det årlige tildelingsbrevet. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har ansvaret for statsborgerskap, mens ansvaret for arbeidsinnvandring ligger hos Arbeidsdepartementet.

Økt innvandring, mindre regulering

Folketallet i Norge økte med 62 100 personer i 2010. Veksten var like stor som i 2008, og høyere enn i 2009.

Innvandringen bidro til økt folketall. Ved utgangen av 2010 var folketallet i Norge 4 920 305, ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB). Det tilsvarer en økning på 1,3 prosent i løpet av året. Netto innvandring bidro med 68 prosent av denne økningen, og fødsels-overskuddet med resten.

Ifølge SSB hadde i overkant av 11 prosent av Norges befolkning innvandrerbakgrunn. Med innvandrerbakgrunn menes at enten personen selv eller foreldrene har innvandret til Norge. De fleste hadde opprinnelse fra Polen, Sverige eller Tyskland.

I alt ble det registrert 73 850 innvandringer til Norge i løpet av 2010. Som i 2009 utgjorde polske borgere den største gruppen, med svensker og litauere på de neste plassene. Samtidig var det også flest svenske, polske

og tyske borgere som flyttet ut av Norge. Veksten i netto innvandring var størst for borgere fra Polen, Litauen og Sverige. Det var i alt 9 000 norske borgere som flyttet ut av Norge, og 8 800 norske borgere som flyttet tilbake.

Fremtidig utvikling i innvandrer-befolkningen

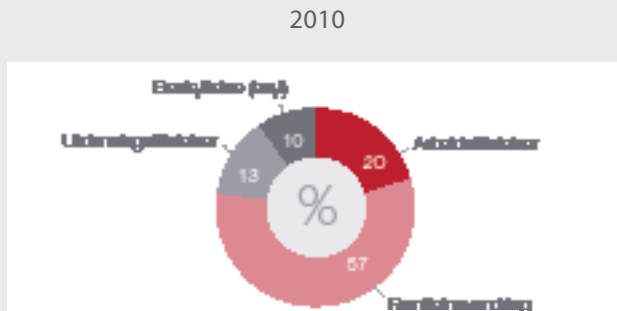
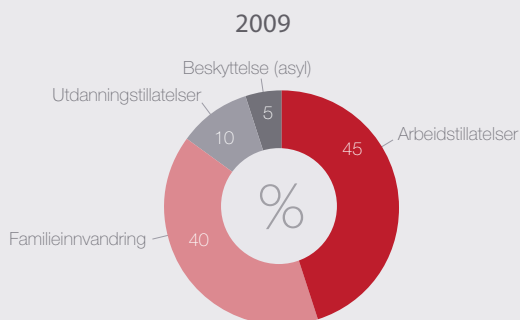
I 2010 laget SSB flere fremskrivninger av hvor stor befolkningen i Norge vil kunne bli i årene fremover, og hvordan den vil være sammensatt. I det alternativet som skisserer den laveste befolkningsveksten, vil andelen med innvandrerbakgrunn utgjøre i underkant av 16 prosent i 2025. I det alternativet som innebærer høyest vekst i befolkningen, anslår SSB at drøyt 19 prosent vil ha innvandrerbakgrunn.

SSB beregnet også fra hvilke områder de fleste innvandrerne ville ha opprinnelse, og kom frem til at personer fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Øst-Europa utenfor EU trolig vil utgjøre i overkant av 50 prosent av innvandrerbefolkningen i Norge i 2025, mot rundt 60 prosent i 2009. Beregningene tok utgangspunkt i det daværende regelverket for å regulere innvandringen til Norge.

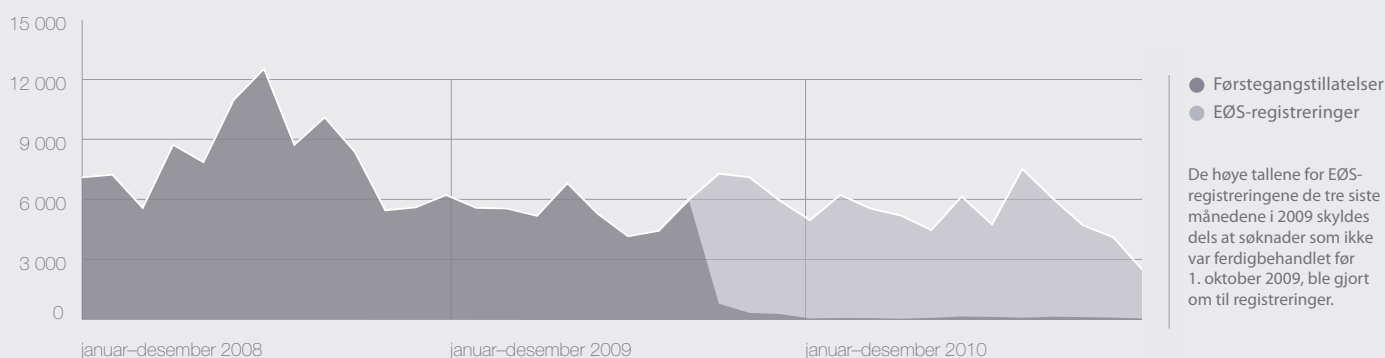
En mindre andel av innvandringen er regulert

I 2010 fikk 66 500 personer oppholdstillatelse i Norge (førstegangstillatelse eller fornyelse), og det var 54 200 færre enn året før. Mye av denne kraftige nedgangen skyldes den nye registreringsordningen, som innebærer at de fleste EU-borgere nå

Innvilgede tillatelser etter type, 2009–2010

Antall registreringer og førstegangstillatelser til EØS-borgere, 2008–2010

kan oppholde seg i Norge uten å søke om oppholdstillatelse (se egen faktaboks).

Registreringsordningen innebærer at vi nå regulerer en mindre andel av innvandringen

til Norge enn tidligere. Hvis vi tar utgangspunkt i landbakgrunnen til innvandrerbefolkningen ved inngangen av året, kan det virke som om vi i 2010 kun regulerte om lag 60 prosent av innvandringen, mot

nærmere 95 prosent i 2009. I realiteten vil imidlertid den regulerte andelen av innvandringen være større, siden de som kan flytte hit uten tillatelse oftere vil reise ut av Norge igjen.

Registreringsordningen for EU-borgere

Nordiske borgere har fritt kunnet bosette seg i Norge siden 1954. I samsvar med forpliktelsene i EØS-avtalen ble det fra 1. oktober 2009 enkelt også for ikke-nordiske EU-borgere å oppholde seg i Norge. Den tidligere ordningen med oppholdstillatelser ble erstattet med en registreringsordning for denne gruppen. De nye reglene innebærer at de fleste EU-borgerne nå fritt kan komme til Norge for å studere, arbeide eller bo sammen med familie. Borgere fra Bulgaria og Romania er fortsatt omfattet av overgangsbestemmelser som blant annet innebærer at de må søke om oppholdstillatelse

første gang de ønsker å være i Norge i mer enn tre måneder.

Registreringsordningen omfatter ikke-nordiske EU-borgere som for første gang kommer til Norge for å være her i mer enn tre måneder. De skal melde seg hos det lokale politiet, som kontrollerer identitetsdokumentene deres. De skal også oppgi hvorfor de vil oppholde seg i Norge, om det er for å studere, arbeide eller bo sammen med familie her. Folkeregisteret vil normalt kreve registreringsbevis for å tildele personnummer. Man trenger ikke å registrere

seg på nytt når man kommer tilbake til Norge etter å ha vært i hjemlandet eller et annet land, men alle skal melde ut- og innflytting til Folkeregisteret på vanlig vis.

Figuren ovenfor viser antall registreringer og førstegangstillatelser som er gitt til EU-borgere de siste tre årene. Vi ser at totalkurven for 2010 i stor grad følger de samme sesongvariasjonene som i de to foregående årene, og det kan tyde på at registreringsordningen gir et rimelig godt bilde av antall EØS-borgere som kom til Norge for første gang i 2010.

ASYL OG MOTTAK

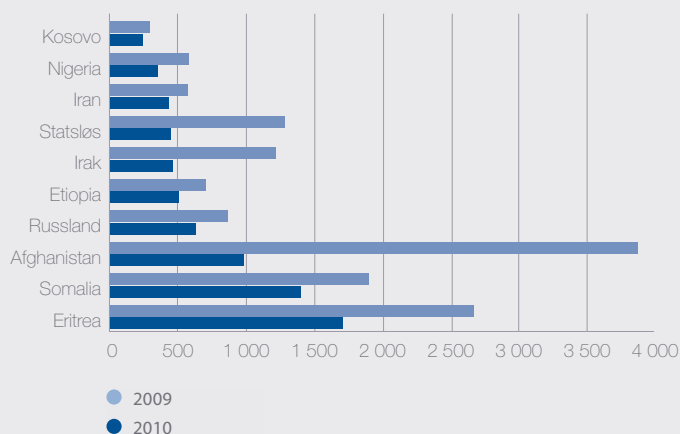
17 200

Asylsøknader til Norge
i 2009

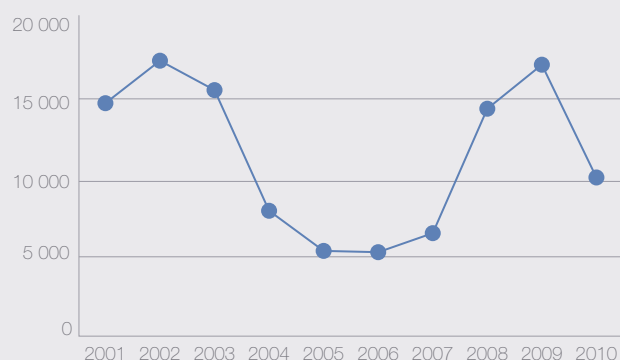
10 100

Asylsøknader til Norge
i 2010

Asylsøknader til Norge, ti største søkerland,
2009–2010

Asylsøknader til Norge,
2001–2010

Færre asylsøkere til Norge

10 100 mennesker søkte beskyttelse i Norge i fjor. Det var 42 prosent færre enn i 2009.

Hvem søkte asyl?

Hver uke i 2010 kom det i snitt over 190 personer til Norge for å søke om beskyttelse. De var fra 110 ulike land, og over halvparten kom fra Afrika. Vel en tredjedel av søkerne var kvinner, 2 100 var barn og ungdommer som kom sammen med familie eller andre omsorgspersoner, og 890 personer søkte beskyttelse som enslige mindreårige.

Fem land på topp

Det kom flest asylsøkere fra Eritrea, Somalia, Afghanistan, Russland og Etiopia. Søkerne fra disse fem landene utgjorde over halvparten av alle asylsøkerne i 2010.

Så godt som alle de 1 710 eritreiske asylsøkerne søkte beskyttelse fra myndighetene i hjemlandet. De fleste fortalte at de hadde

desertert eller unndratt seg den pliktige nasjonaltjenesten.

Flertallet av de 1 400 søkerne fra Somalia opplyste at de kom fra Sør-Somalia, og da i hovedsak fra Mogadishu. Mange av søkerne sa at de var forfulgt av den islamistiske militære organisasjonen al-Shabaab. Andre oppga den vanskelige sikkerhetssituasjonen i Mogadishu som grunnen til at de søkte beskyttelse i Norge.

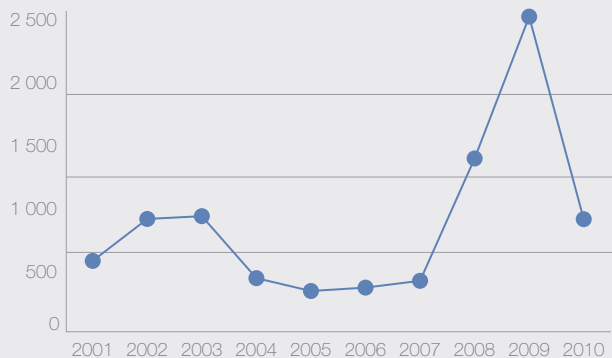
Fra Afghanistan kom det mange enslige unge menn, og mange av dem var mindreårige. I alt kom det 980 søkere herfra, og mange opplyste at de hadde bodd lenge i Iran eller Pakistan før de kom til Norge. Mange sa at de av ulike årsaker fryktet Taliban, noen fordi de hadde blitt truet,

andre fordi de var redde for tvangsrekruttering.

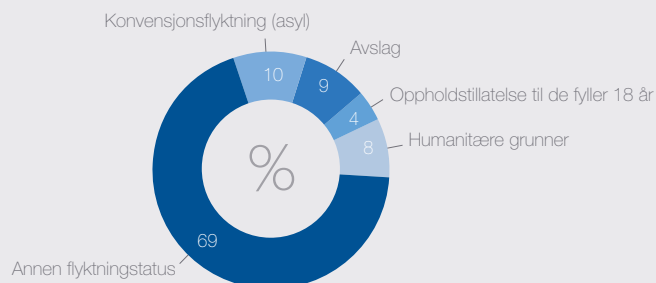
De 630 russiske søkerne kom i hovedsak fra Tsjetsjenia og Ingusjetia, og mange oppga sikkerhetssituasjonen i området de kom fra, som den viktigste årsaken til å søke beskyttelse i Norge.

De fleste av de 510 etiopierne oppga at de søkte beskyttelse mot myndighetene i hjemlandet. De var redde for forfølgelse fordi de, eller noen de var knyttet til, hadde vært politisk opposisjonelle. Fra Etiopia var det også relativt mange kvinnelige asylsøkere sammenlignet med andre land.

Asylsøknader fra enslige mindreårige, 2001–2010

Realitetsbehandlede saker der søkeren er regnet som enslig mindreårig, etter utfall i saken, 2010

Størst nedgang blant enslige mindreårige asylsøkere

I 2010 kom det 890 enslige mindreårige asylsøkere til Norge. Det er bare en tredjedel av antallet året før.

Færre til Europa

I 2009 opplevde hele Europa en markant økning i antallet enslige mindreårige asylsøkere. I 2010 opplevde mange land en klar nedgang. Nedgangen var særlig tydelig i Norge og Storbritannia, mens Sverige på sin side opplevde en økning.

Fortsatt flest afghanere til Norge

Til Norge kom det 370 enslige mindreårige fra Afghanistan, mot over 1 700 året før. Det var fra Afghanistan nedgangen var størst, men fortsatt kom fire av ti søkere derfra. Somaliere og eritreere var andre store grupper, med henholdsvis 120 og 90 søkere. Dette tilsvarer nesten en halvering fra disse to landene i forhold til i 2009.

Forholdene i disse tre landene har ikke forandret seg stort, men noe av nedgangen kan skyldes endringer i situasjonen i nabolandene eller i andre europeiske land.

Samtidig har Norge innført flere innstrammingsiltak som retter seg mot enslige mindreårige asylsøkere. To endringer kan ha påvirket søkertallet i Norge: For det første er enslige mindreårige ikke lenger unntatt fra å bli returnert til andre land som er med i Dublin-samarbeidet (med unntak av Hellas). For det andre kan ungdommer over 16 år få en begrenset tillatelse dersom det eneste grunnlaget for å gi beskyttelse er at vi mener søkeren ikke har forsvarlig omsorg i hjemlandet. Da må de forlate Norge når de fyller 18 år.

Voksne utgir seg for å være barn

Noen av asylsøkerne som oppgir at de er enslige mindreårige, er i virkeligheten over 18 år. Vi behandlet 2 180 søknader fra personer som oppgav å være enslige mindreårige, men 27 prosent av disse ble vurdert til å være voksne på søknadstidspunktet. I tillegg fylte 17 prosent 18 år før

de fikk vedtak i saken sin, og begge disse gruppene fikk søknadene sine behandlet som voksne.

De fleste fikk bli

Totalt fikk 1 230 av søkerne saken sin behandlet som enslig mindreårig. Av disse fikk 12 prosent et Dublin-vedtak, som innebærer at de skulle få søknaden sin realitetsbehandlet i et annet land. Nærmere to prosent av sakene ble henlagt eller trukket. Av søknadene vi realitetsbehandlet fikk om lag 1 000 personer innvilget en eller annen form for opphold. 40 enslige mindreårige fikk midlertidig opphold inntil de fyller 18 år.

Vi behandlet langt flere søknader fra enslige mindreårige enn vi fikk inn, og vi klarte dermed å redusere antallet slike saker som venter på behandling.

Status i asylsøknadene
for de som søkte som
enslige mindreårige i 2009

48 %

Varig opphold

2 %

Oppholdstillatelse
til de fyller 18

12 %

Dublin-vedtak
– behandles
i et annet land

2 %

Henlagt/
trukket

3 %

Venter
på vedtak

33 %

Avslag

Hva skjedde med drageløperbarna?

I 2009 søkte 2 500 ungdommer asyl i Norge som enslige mindreårige.
Hva var situasjonen for dem ett år etter at de kom?

Hvem var det som kom?

Asylbildet i Europa i 2009 var preget av de mange enslige mindreårige asylsøkerne. 69 prosent av ungdommene som kom til Norge, var gutter fra det sentrale og østlige Afghanistan. Det kom også mange fra Somalia, Eritrea, Irak og Etiopia.

Halvparten fikk bli

Nærmere halvparten av alle som hevdet at de var enslige mindreårige, har fått innvilget opphold i Norge. De fleste fikk en tillatelse som i første omgang gir rett til opphold i tre år, men som kan gi rett til varig opphold her. 54 personer fikk imidlertid en begrenset tillatelse, som innebærer at de har opphold i Norge frem til de fyller 18 år.

De fleste reelle enslige mindreårige asylsøkerne fikk opphold

Av de 2 500 søkerne ble 1 470 vurdert til å være enslige mindreårige da vedtaket ble fattet. Av disse fikk 77 prosent opphold

i Norge. Dette er 7 prosentpoeng lavere enn for alle som søkte i 2008, men 3 prosentpoeng høyere enn for søkerne fra 2007.

1 030 av søkerne ble imidlertid ikke vurdert etter regelverket for enslige mindreårige, noen fordi vi mente de var over 18 år da de søkte, noen fordi de fylte 18 mens de ventet på å få saken sin behandlet, og noen fordi de hadde omsorgspersoner i Norge. Blant personene i denne gruppen var det bare 11 prosent som fikk opphold.

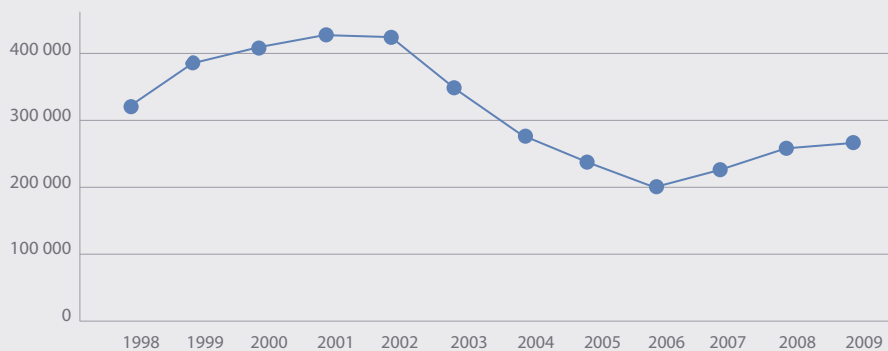
Mange måtte dra

Hvis vi ser alle søkerne i denne gruppen under ett, fikk en tredjedel avslag på søknaden sin. I tillegg fikk 300 av søkerne behandlet saken sin etter Dublin-regelverket. 70 personer ventet ved årsskiftet fortsatt på å få saken sin behandlet, og noen få av sakene var henlagt eller trukket av søkeren.

950 av de som fikk opphold, var ved årets slutt bosatt i en kommune. 11 av dem hadde slektninger som hadde søkt om familieinnvandringstillatelse. De som fikk begrenset opphold, fikk ikke tilbud om bosetting og kunne heller ikke søke om familieinnvandring.

Av de som fikk avslag, trakk søknaden eller fikk søknaden henlagt, ble 34 personer returnert til hjemlandet. I tillegg var 185 personer blitt returnert til andre Dublinland for å få saken sin vurdert der.

Asylsøkere til Europa, 1998–2009

Kilde: Eurostat

Asylbildet i Europa

I Norge så vi en sterk nedgang i antallet asylsøkere i 2010, mens mange av nabolandene våre hadde en økning. Hva skyldes disse forskjellene, og hvordan ser det europeiske asylbildet ut?

Store variasjoner i antallet asylsøkere til europeiske land

Antallet asylsøkere til Europa har variert kraftig over tid og mellom nasjoner. Selv om utviklingen i Norge i stor grad har vært den samme som for hele Europa, har svingningene vært kraftigere. Mens EU- og EFTA-landene opplevde en nedgang på fire prosent i antallet asylsøkere, hadde Norge en nedgang på 42 prosent fra 2009. Vi hadde til gjengjeld mye sterkere økning i 2009 enn de fleste andre europeiske land.

Hvor kommer de fra?

I løpet av et år kommer det vanligvis asylsøkere fra mer enn 150 ulike land til Europa, men noen land dominerer. De siste årene har Afghanistan, Russland, Somalia og Irak toppet listen over opprinnelsesland. Det er store forskjeller på hvilke nasjonaliteter som utgjør de største asylsøkergruppene i de ulike europeiske landene. Til Norge kom det flest fra Eritrea, Somalia og Afghanistan. De største gruppene i Frankrike var søkere fra Russland og Kosovo, mens Sverige fikk

flest søknader fra somaliere og romfolk fra Serbia. Danmark fikk mange søkere fra Syria og Afghanistan, og Finland fra Bulgaria, Somalia og Russland. Til Tyskland kom det mange afghanere og irakere, men også betydelig flere somaliere enn i tidligere år. Sveits fikk på sin side flest søkere fra Nigeria og Eritrea.

Hvor reiser de til?

I 2009 var det Frankrike, Tyskland, Storbritannia, Sverige og Belgia som fikk flest asylsøknader. Til sammen mottok disse fem landene mer enn halvparten av alle søknadene til de europeiske landene som rapporterer inn tall til Eurostat. Dette bildet endret seg ikke i 2010. Frankrike hadde fortsatt det høyeste antallet asylsøkere, mens Tyskland og Sverige hadde en sterk økning. Belgia hadde også en økning, men ikke like kraftig. Danmark fikk vesentlig flere søkere enn året før, men hadde fortsatt et forholdsvis lavt antall.

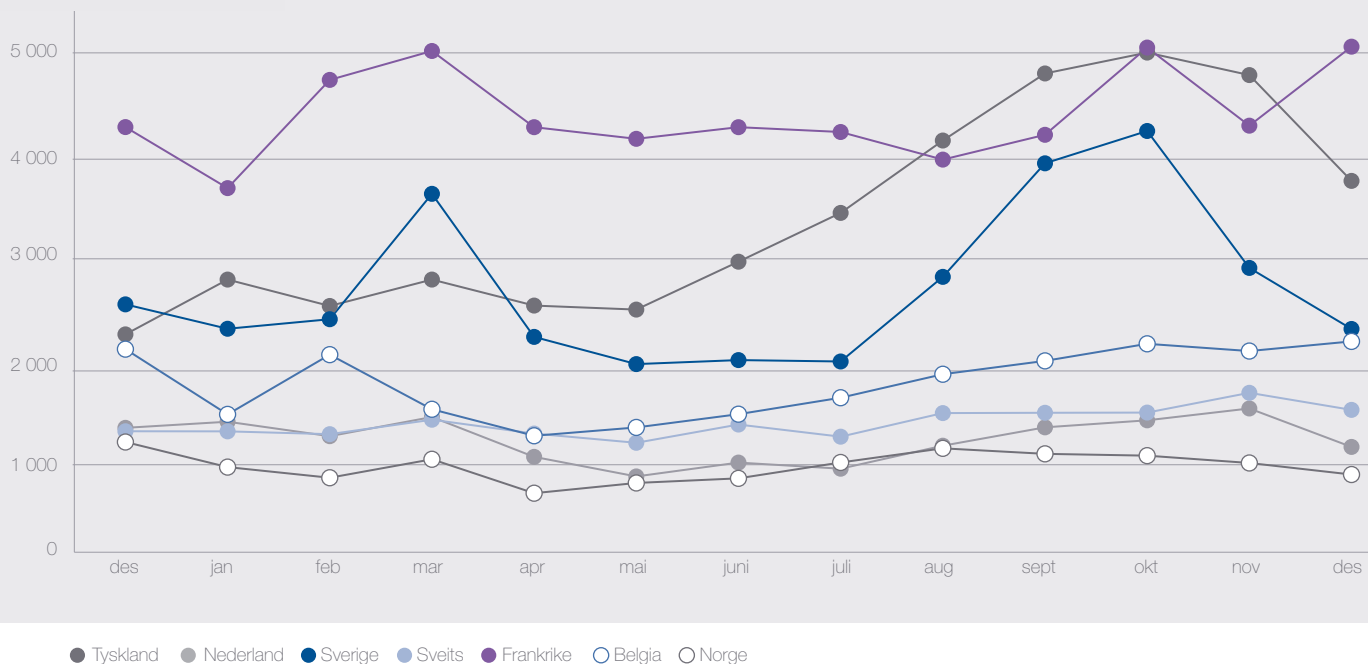
Finland hadde en nedgang og fikk færre asylsøkere som Danmark. I tillegg til Norge hadde blant annet Italia, Hellas, Østerrike og Polen en sterk nedgang i 2010.

Hva påvirker hvor de velger å reise?

EU-landene samarbeider stadig tettere om å utvikle praksis, kompetansebygging og landkunnskap for å gjøre forskjellene mellom medlemslandene mindre. Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) og EU-domstolens avgjørelser på utlendingsfeltet legger også sterke føringer på utviklingen av regelverket og de ulike landenes politikk. Likevel er det langt frem til en felles asylpolitikk i EU, og landene tolker og praktiserer også det felles regelverket ulikt. Slike nasjonale forskjeller kan påvirke hvilket land asylsøkerne velger å dra til.

Norge har de siste årene innført flere innstrammings tiltak på asylfeltet, og det kan være en del av årsaken til at Norge fikk en sterk nedgang i antall asylsøkere i 2010. Vi har også inngått returavtaler med flere

Asylsøkere til utvalgte europeiske land, 2010

opprinnelsesland for å gjøre det enklere å returnere asylsøkere med endelig avslag. Etter at borgere fra Serbia og Makedonia mot slutten av 2009 fikk rett til å reise fritt uten visum i Schengen-området, har mange land opplevd en betydelig økning i antallet asylsøkere fra disse landene. Fordi dette regnes som trygge land og søkerne derfra svært sjelden har behov for beskyttelse, begynte vi å hurtigbehandle disse søknadene. Dette kan ha bidratt til at vi fikk svært få søkere fra disse landene sammenlignet med mange andre europeiske land. Til

sammenligning fikk Sverige nærmere 7 500 søkere bare fra disse to landene. På samme vis fikk Sverige langt færre søkere fra Somalia etter at de innførte strengere krav til å dokumentere identitet i familieinnvandringsaker.

De nordeuropeiske landene har generelt flere registrerte asylsøkere enn de sør-europeiske landene. I rapporten "Why Norway?", som blant annet bygger på intervju med asylsøkere om hvorfor de valgte å komme til Norge, trekkes trygghet og frem-

tidsutsikter frem som de viktigste grunnene til å komme til Nord-Europa. Landenes økonomiske situasjon og mulighetene for å kunne skaffe seg en jobb, har stor betydning for asylsøkernes valg. Det samme gjelder etablerte nettverk i form av slekt, venner eller etnisk miljø, og historiske bånd mellom opprinnelseslandet og landet de drar til. Tidligere asylsøkeres erfaringer med det nye hjemlandet sitt er også viktig. Hvis de forteller om et land der de blir tatt vare på og får bli, er dette erfaringer som formidles videre.

Hellas – en utfordring for Dublin-samarbeidet

Dublin-forordningen er et samarbeid mellom EU-landene, Sveits, Island og Norge og innebærer at en asylsøknad skal behandles av det landet der søkeren først har søkt asyl, fått oppholdstillatelse, fått visum eller er tatt for ulovlig grensepassering.

Den økonomiske krisen som rammet Hellas våren og sommeren 2010, satte igjen søkelyset på flyktningssituasjonen i landet. Hellas mottar en stor andel av asylsøkerne som kommer til Europa, og som følge av Dublin-forordningen skal de også realitetsbehandle asylsøknadene fra dem som blir sendt tilbake dit etter at de har reist videre fra

Hellas og søkt asyl i andre europeiske land.

Frivillige organisasjoner har lenge vært kritiske til situasjonen for asylsøkere i Hellas. Landet har store mangler i mottakskapasiteten og asylsaksprosedyrene, og for flere grupper har de en langt lavere innvilgelsesprosent enn andre europeiske land. FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) har anmodet medlemslandene om ikke å returnere asylsøkere til Hellas. Norge sluttet, som ett av få land, å returnere asylsøkere til Hellas i 2008. Det kan ha medvirket til at mange flere valgte å søke asyl i Norge, og regjeringen besluttet at vi skulle gjenoppta tilbakesendingen av de

fleste gruppene av asylsøkere for å ha samme praksis som de andre europeiske landene. Det ble fortsatt gjort unntak for enkelte grupper, for eksempel enslige mindreårige, og alle saker ble vurdert individuelt.

Mot slutten av 2010 stoppet vi for andre gang tilbakesendingen, etter en henstilling fra Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD). Norge var denne gangen ett av mange europeiske land som stoppet returert samtidig, og det er foreløpig ingen indikatorer på at endringen gir en merkbar økning i antallet asylsøknader.

Flere fikk beskyttelse

5 290 personer fikk innvilget opphold i Norge i 2010 etter å ha søkt beskyttelse (asyl). Dette utgjorde 41 prosent av alle søknadene som UDI realitetsbehandlet. I tillegg tok vi imot 1 130 overføringsflyktninger.

Flere fikk flyktningstatus

Tidligere var det bare personer som oppfylte flyktningkonvensjonens definisjon av flyktningbegrepet (frykt for forfølgelse på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk overbevisning eller medlemskap i en bestemt sosial gruppe), som fikk innvilget flyktningstatus. Med den nye utlendingsloven får også alle som står i reell fare for å bli utsatt for dødsstraff, tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling, flyktningstatus. I 2010 fikk 4 540 personer slik status i Norge etter å ha søkt asyl, 56 prosent flere enn i 2009.

Dersom søkeren ikke har behov for beskyttelse, vurderer vi om søkeren likevel skal få oppholdstillatelse på grunn av særlig tilknytning til Norge eller sterke menneskelige hensyn. Denne oppholdstillatelsen kan asyl-

søkere få for eksempel hvis de har en alvorlig sykdom som ikke kan behandles i hjemlandet, eller hvis det er vanskelige sosiale eller humanitære forhold ved å returnere til hjemlandet. I 2010 fikk 750 personer opphold på dette grunnlaget.

Hvem fikk opphold?

Mer enn en tredjedel av alle som fikk opphold i Norge etter å ha søkt asyl, var barn og ungdommer under 18 år. 40 enslige mindreårige asylsøkere i aldersgruppen 16–18 år fikk innvilget midlertidig opphold i Norge frem til de blir 18 år.

Nærmere 2 000 av dem som fikk innvilget søknaden sin, var kvinner, og innvilgelsesprosenten for dem var på nærmere 47. Dette viser at en stor andel av kvinnene hadde et

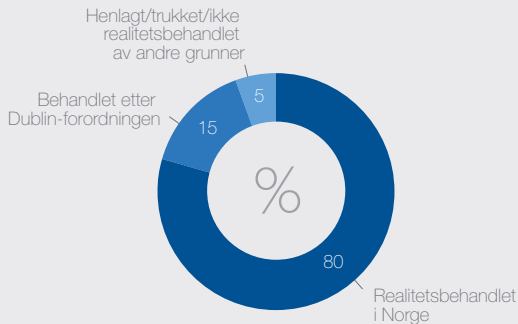
reelt behov for beskyttelse. Blant mennene var det 38 prosent som fikk opphold.

Flest tillatelser ble gitt til eritreere, somaliere, afghanere, iranere og irakere. Også mange statsløse søkere, hovedsakelig palestinere fra Vestbredden og Gaza, fikk opphold.

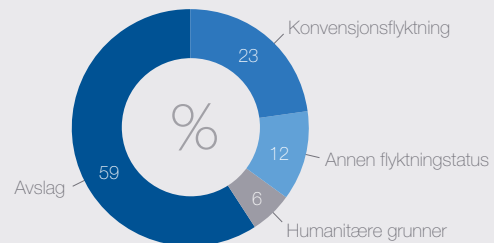
Ulik innvilgelsesprosent for ulike opprinnelsesland

Innvilgelsesprosenten har sammenheng med både hvilke personer som får søknaden sin behandlet, og hvordan forholdene er i hjemlandet deres. Over 83 prosent av somaliene som fikk søknaden sin behandlet, fikk opphold. Til sammenligning fikk 77 prosent av eritreerne, 41 prosent av afghanerne og 37 prosent av etiopierne opphold. Sammen-

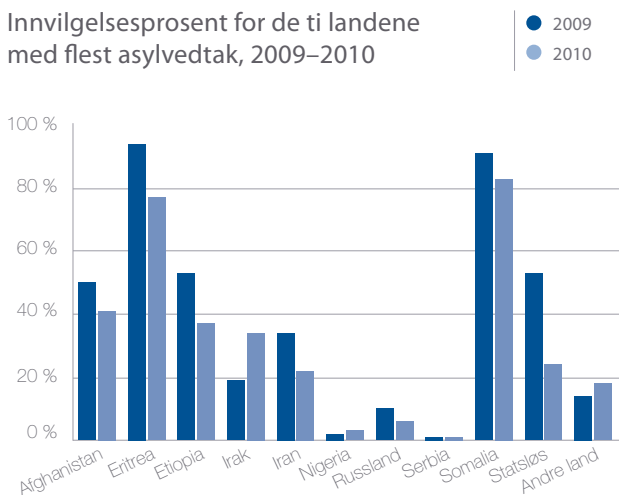
Vedtak i asylsaker etter type vedtak, 2010

Vedtak i realitetsbehandlede asylsaker etter utfall, 2010

Innvilgelsesprosent for de ti landene med flest asylvedtak, 2009–2010

lignet med 2009 var innvilgelsesprosenten lavere for alle disse landene.

Mange søkere var allerede registrert i andre europeiske land

I overkant av 2 000 av de 10 100 personene som søkte asyl i Norge i 2010, var allerede registrert i et annet land i Dublin-samarbeidet før de kom til Norge. I utgangspunktet skal disse søkerne tilbake til landet de ble registrert i, for å få søknaden sin behandlet der.

Fra enkelte land, for eksempel Somalia, Russland, Nigeria og Irak, gjaldt dette over

30 prosent av søkerne. Dette har gjerne sammenheng med reiserutene som brukes for å komme seg inn i Europa og videre til Norge.

I 2010 sendte vi 2 500 forespørsler til andre europeiske land om de kunne ta tilbake eller overta asylsaksbehandlingen for personer som hadde søkt asyl i Norge. Vi sendte flest anmodninger til Italia, Sverige, Hellas, Tyskland og Polen. Samtidig fikk vi 2 040 slike forespørsler fra andre land, de fleste fra Sverige, Tyskland, Danmark, Frankrike og Finland.

Som følge av den vanskelige situasjonen for asylsøkere i Hellas begynte Norge mot slutten av året å realitetsbehandle søknader fra personer som skulle ha vært returnert dit. Dette innebar at søkere som hadde behov for beskyttelse, skulle få det i Norge, og at vi også tok ansvar for å returnere dem som ikke tilfredstilte kravene for opphold, til hjemlandet. Totalt realitetsbehandlet vi 180 søknader fra personer som ellers skulle ha blitt returnert til Hellas.

Hva betyr det at vi realitetsbehandler en søknad?

Realitetsbehandling betyr at UDI tar stilling til om en person har behov for beskyttelse. Hvis søkeren ikke har beskyttelsesbehov, vurderer vi om søkeren skal få opphold på grunn av sterke menneskelige hensyn eller på grunn av særlig tilknytning til Norge. Når

vi behandler søknader fra personer som allerede er registrert i et annet Dublin-land, vurderer vi ikke om de har krav på beskyttelse, men om de skal sendes tilbake til dette landet. Noen saker blir også henlagt eller trukket av søkeren.

I 2010 behandlet vi 16 500 søknader om beskyttelse, men vi realitetsbeholdt kun 13 000 av disse søknadene. 2 430 søkere fikk Dublin-vedtak, og 910 av søknadene ble henlagt eller trukket av søkeren.

Overføringsflyktninger

Norge tok imot 1 130 overføringsflyktninger i 2010. 58 prosent av disse var kvinner.

Uttak av flyktninger

Overføringsflyktninger er flyktninger som ikke kan vende tilbake til hjemlandet sitt, og som FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) ber andre land om å ta imot. Nærmere 80 prosent av overføringsflyktningene til Norge ble i 2010 tatt ut etter et intervju med UDI. De fleste flyktningene fra Sudan og Syria kom fra flyktningleire som drives av UNHCR. Fra Iran, Malaysia og Tyrkia var det mange såkalte urbane flyktninger, som ikke bor i flyktningleire. Disse flyktningene får ofte ikke den samme assistansen fra UNHCR som flyktningene i leire og har derfor et stort behov for å gjenbosesettes i et annet land der de er sikret grunnleggende rettigheter.

Hvem fikk opphold i 2010?

De største gruppene var 220 eritreere som hadde flyktet til Sudan, og 210 burmesere som oppholdt seg i Malaysia. Det kom også om lag 150 fra hver av disse gruppene: palestinere, irakere som oppholdt seg i Syria, afghanere som oppholdt seg i Iran, og iranere som oppholdt seg i Tyrkia. Det var også en åpen kvote for flyktninger fra uspesifisert opprinnelsesland, en medisinsk kvote og en kvote for saker behandlet etter hasteprosedyre.

I tillegg til dette brukte vi midler tilsvarende 48 kvoteplasser til blant annet å finansiere ordningen med utlån av personer fra norsk utlendingsforvaltning til UNHCRs arbeid og andre prosjekter som gjelder overføringsflyktninger.

Flere kvinner

I 2010 ble kravet til andelen kvinner økt fra 55 til 60 prosent, og i alt fikk 660 kvinnelige overføringsflyktninger beskyttelse i Norge. Mange kvinner som opplever å bli utsatt for menneskerettighetsovergrep i det første asyl landet, får opphold som sårbare. Totalt utgjorde sårbare kvinner 13 prosent av alle overføringsflyktningene, og mange av disse var kvinner med barn som oppholdt seg som flyktninger i Iran eller Sudan.

Papirløse og ureturnerbare?

I et åpent samfunn som i Norge vil det være personer som oppholder seg ulovlig. Men er de papirløse og ureturnerbare?

Vanskelig å anslå omfang

Det er stor usikkerhet om hvor mange mennesker som oppholder seg i Norge ulovlig. Statistisk sentralbyrå har anslått at det i 2006 var om lag 18 000, og at to tredeler av disse var tidligere asylsøkere.

Ikke ureturnerbare

De som har fått avslag på asylsøknaden sin, har alle fått saken sin grundig behandlet, og alle instanser har konkludert med at de ikke trenger beskyttelse. I media omtales de ofte som "papirløse" og "ureturnerbare", men dette er ikke dekkende begreper. Det er riktig at de ikke har norske identitetspapirer, men det er fordi de ikke har rett til å oppholde seg i Norge.

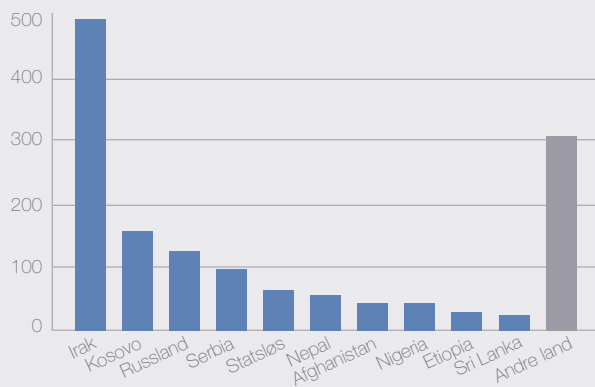
Alle som får endelig avslag på en søknad om opphold, har plikt til å forlate Norge. Frivillig retur er mulig, og alle land har plikt til å ta imot sine egne borgere. Noen velger likevel å bli i Norge og ikke samarbeide med myndighetene om å reise tilbake til hjemlandet.

De som ikke reiser frivillig, skal uttransporteres av politiet. Det er vanskelig å returnere personer med tvang til land Norge ikke har tilbaketakelsesavtale med. Tvangsmessig retur er også vanskelig i saker der personen ikke klargjør identiteten sin. Det gjør uttransporteringen til en tidkrevende prosess, og resultatet kan være at enkelte blir værende i Norge i lang tid.

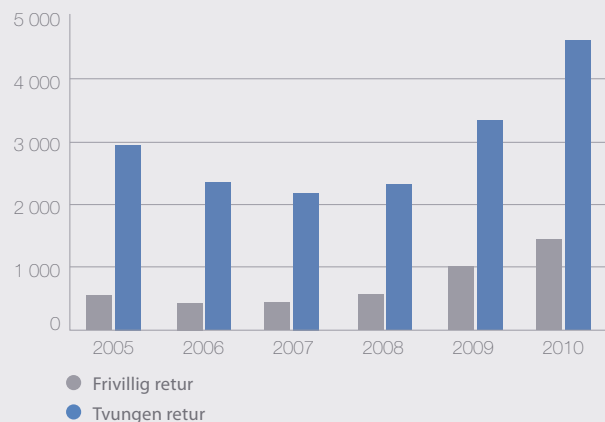
Færre rettigheter

Det er likevel ingen tvil om at en del av dem som er her ulovlig, er i en vanskelig situasjon med en usikker fremtid og få rettigheter. UDI tilbyr alle mat og et sted å bo, og alle har også rett til akutt helsehjelp. Personer med endelig avslag har imidlertid ikke lov til å arbeide, og de har ikke krav på sosialstøtte. For at så få som mulig skal velge å leve ulovlig i Norge, jobber vi med å etablere gode returordninger som kan gjøre at flere velger frivillig retur med støtte fra norske myndigheter. Ved frivillig, assistert retur får man gratis hjemreise og økonomisk støtte til å etablere seg i hjemlandet igjen.

Frivillig retur fordelt på statsborgerskap, 2010

Frivillig og tvungen retur, 2005–2010

Kilde: Politiets utlendingsenhet

Mange returnerte frivillig

I 2010 reiste nærmere 1 450 personer tilbake til hjemlandet med støtte fra norske myndigheter. Ikke siden 2003 har så mange valgt frivillig, assistert retur. Økningen kan skyldes at det kom mange asylsøkere i 2008 og 2009, at vi styrket satsingen på returtiltak, og at flere ble tvangsreturnert.

Hjelp til hjemreisen

Alle som har fått endelig avslag på asylsøknaden sin, eller som er i Norge ulovlig, har plikt til å forlate landet. For å få hjelp til hjemreisen, kan de søke om bistand til frivillig retur. I oktober overtok UDI ansvaret for å behandle søknadene om frivillig, assistert retur fra Politiets utlendingsenhet. Vi samarbeider fortsatt med politiet når vi vurderer hvem som skal få reise hjem frivillig med bistand fra norske myndigheter.

For dem som reiser frivillig, er hjemturen gratis og uten følge av politiet. Den uavhengige organisasjonen International Organization for Migration (IOM) tilbyr informasjon og rådgiving. Dette inkluderer hjelp til å skaffe reisedokumenter, organisering av reisen og praktisk hjelp når de kommer til hjemlandet. Siden programmet for frivillig retur startet i 2002, har over 7 950 personer benyttet seg av tilbudet.

Dobling av støtten

Norske myndigheter vil at flere skal velge å reise hjem frivillig. Derfor ble støtten til personer fra de aller fleste land doblet til inntil 20 000 kroner. Den nye og økte støtten er bygd opp slik at de som søker frivillig retur tidlig etter avslaget på søknaden sin, mottar et høyere beløp i støtte enn de som søker etter at utreisefristen har gått ut. Støtten skal gjøre den første tiden i hjemlandet enklere.

En av tre til Irak

IOM hjalp personer av mer enn 70 ulike nasjonaliteter å returnere til hjemlandet, men over en tredjedel av alle som søkte støtte, var irakere. Det er utviklet et særskilt returprogram til Irak, og stadig flere velger å benytte seg av dette tilbudet. I 2010 returnerte 500 irakere frivillig, mot 370 året før. Mange valgte også å returnere frivillig til Kosovo (160), Russland (130) og Serbia (100).

Tvungen retur

De som ikke lenger har lovlig opphold i Norge, skal reise hjem frivillig innen fristen for

utreise. Hvis ikke, kan de bli uttransportert av politiet. De som blir uttransportert med tvang, må dekke utgiftene til reisen både for seg selv og for politiet. Hvis de ikke har mulighet til å betale, opparbeider de seg gjeld til norske myndigheter. I overkant av 4 620 personer ble sendt ut med tvang i 2010, 38 prosent flere enn året før. De sendes ikke nødvendigvis tilbake til hjemlandet. Den største gruppen ble returnert til Italia som følge av Dublin-samarbeidet. Også i disse tilfellene må søkeren selv betale reiseutgiftene. Økt fokus på tvangsretur kan ha bidratt til at flere søkte om frivillig, assistert retur.

Fleire tilbaketakelsesavtaler

Tilbaketakelsesavtaler er et viktig verktøy for både tvangsreturer og frivillig retur. I 2010 trådte avtalene med Kosovo, Serbia og Armenia i kraft, og i tillegg undertegnet vi en avtale med Kasakhstan. Ved utgangen av året hadde vi returavtaler med 24 land. 17 av disse var land utenfor EØS-området.

Frivillig, assistert retur stadig viktigere

Frivillig retur har utviklet seg til å bli en viktig del av norsk asylpolitikk. Det er hovedkonklusjonen etter en historisk gjennomgang av ordningen med frivillig retur som ble gjort ved Institutt for samfunnsforskning. Forskerne peker på to grunner til at frivillig retur har fått så stor betydning: for det første benytter flere

seg av ordningen enn tidligere, og for det andre legitimerer frivillig retur arbeidet med tvangsretur.

Størst betydning har ordningen likevel for dem som reiser tilbake til hjemlandet. Ifølge studien er det flere asylsøkere som returnerer til hjemlandet frivillig enn som blir

sendt tilbake med tvang. Et eksempel er irakiske asylsøkere. Totalt har 1 300 irakere med avslag returnert til hjemlandet de siste åtte årene. Av disse reiste over 950 frivillig, mens resten ble uttransportert av politiet.

Les rapporten "Frivillig retur fra Norge. En historisk gjennomgang" på www.udi.no

Behov for færre mottaksplasser

Nedgangen i antallet asylsøkere førte til at 48 asylmottak og totalt 4 205 mottaksplasser ble lagt ned eller vedtatt lagt ned.

Store variasjoner i behovet for mottaksplasser

Asylsøkere har rett til et sted å bo mens de venter på svar på søknaden sin, og de aller fleste tar imot tilbudet om å bo i et asylmottak. Behovet for mottaksplasser avhenger blant annet av hvor mange asylsøkere som kommer, og på 2000-tallet har søkertallet svingt fra litt over 5 000 til nærmere 17 500. UDI har ansvaret for å ha nok mottaksplasser til enhver tid, men samtidig må vi unngå å ha mange mottaksplasser som står ledige. Når det kommer færre asylsøkere, må vi derfor fjerne plasser eller stenge asylmottak. Vi hadde ved utgangen av året langt flere mottaksplasser enn det kom asylsøkere i 2010. Det er fordi det tar tid å behandle asylsøknadene, behandle klagen fra dem som får avslag, og bosette dem som får opphold. Det tar også tid å legge ned mottaksplasser.

Rask nedbygging

Når antallet asylsøkere har nådd en topp, har det vært vanlig at kurven flater ut før nedgangen begynner, men denne gangen kom nedgangen rett etter at toppunktet var nådd. Kort tid etter at vi hadde opprettet nye mottak, var vi derfor nødt til å legge ned mottak, og det førte til at mange mottak og avdelinger kun var i drift i en forholdsvis kort periode. Enkelte kommuner reagerte på at mottaket forsvant raskt. Motstanden mot nedleggelse av disse asylmottakene viste at mottakene kan være en positiv ressurs for lokalsamfunnet og bety viktige inntektskilder for kommunene. Det gjør det ekstra vanskelig å beslutte nedleggelse.

Mange mottak for unge asylsøkere lagt ned

UDI har ansvaret for botilbudet til søkerne som er mellom 15 og 18 år. De bor i egne avdelinger eller mottak som er tilpasset

deres behov, og som har flere ansatte enn i asylmottak for voksne. Den kraftige nedgangen i antallet enslige mindreårige asylsøkere førte til at vi halverte antallet mottaksplasser for denne gruppen i løpet av året.

Innføring av retursentre

Uro ved de to ventemottakene for asylsøkere med endelig avslag preget sommeren 2010. Lier ventemottak ble brent ned til grunnen, og Fagerli ventemottak ble utsatt for omfattende ødeleggelser. Det førte til at vi måtte finne midlertidige løsninger for beboerne i ventemottakene, og det skapte også debatt om ventemottakstilbudet, som var et enkelt botilbud til voksne asylsøkere med endelig avslag. Ettersom blant annet barnefamilier og syke var unntatt fra ordningen, besto beboerne stort sett av enslige, voksne menn.

Basert på evalueringer av ventemottaksordningen fra både UDI og NTNU Samfunns-

19 750

mottaksplasser i Norge

16 600

beboere

Mottaksplasser per fylke ved utgangen av 2010

Ved utgangen av 2010 var det 19 750 mottaksplasser i Norge, og 16 600 beboere. Det var mottak i alle fylker, men det var store forskjeller i antall plasser i ulike deler av landet. Nordland hadde flest mottaksplasser (2 260), mens Finnmark hadde færrest (460).

Av de totalt 129 mottakene var det 8 transittmottak, 2 transittmottak for enslige mindreårige asylsøkere, 15 ordinære mottak for enslige mindreårige asylsøkere og 104 ordinære asylmottak. I tillegg var det 5 forsterkede avdelinger og 18 avdelinger for enslige mindreårige asylsøkere.

- < 500
- 500–1 000
- 1 000–1 500
- 1 500 >

forskning, bestemte Regjeringen høsten 2010 at ventemottaksordningen skulle avvikles. I stedet skal vi opprette retursentre for alle med utreiseplikt. Sentrene skal ha tilsvarende standard som ordinære mottak. Ved utløpet av 2010 var det over 4 400 personer med utreiseplikt i mottakssystemet. Alle disse vil etter hvert miste plassen sin i ordinære mottak og i stedet tilbys plass i et retursenter. Enslige mindreårige er unntatt fra målgruppen, og ordningen omfatter heller ikke personer med Dublin-vedtak.

Retursentrene vil ligne på ordinære mottak når det gjelder standard, bemanning, aktivitetsnivå og beboersammensetning. Forskjellen vil være større oppmerksomhet på retur til hjemlandet. Alle retursentrene skal legge til rette for kvalifiseringskurs som er praktisk rettet mot mulighetene for arbeid og reintegrering i beboernes hjemland. Målet er at en hverdag som består av returrettede aktiviteter, kvalifiseringskurs og informasjon, vil gjøre flere motivert til å reise hjem frivillig.

Hvor sentrene skal ligge, er for tidlig å si, men en mulig løsning er å omdanne ordinære mottak til retursentre. Ved årsskiftet arbeidet vi fortsatt med utformingen av de nye retursentrene, og målet var å få de første i drift før sommeren 2011. Dette er den største omleggingen av mottakssystemet noen gang.

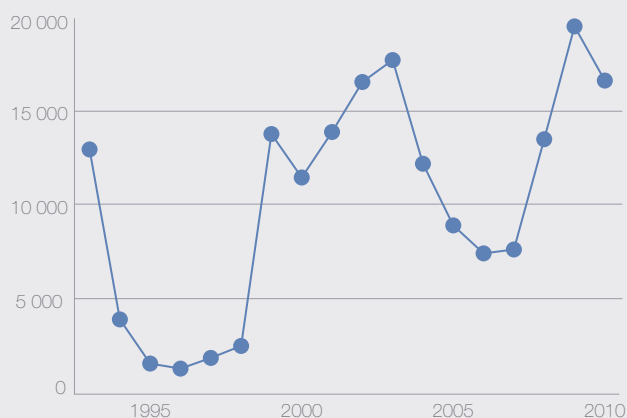
Godt forhold mellom mottak og lokalsamfunn

Ofte er det lokal skepsis og motstand når UDI oppretter nye asylmottak. Når mottaket er kommet i drift, viser det seg imidlertid at et stort flertall av mottakene og kommunene

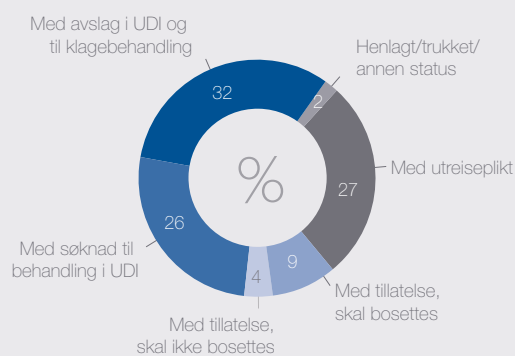
opplever at de har et godt forhold til hverandre. Det kommer frem i et forskningsprosjekt utført av Agderforskning og Senter for byøkologi i 2010. Talspersoner for godt

over 90 prosent av mottakene og 85 prosent av kommunene sier at de vil beskrive forholdet dem imellom som "bra" eller "svært bra".

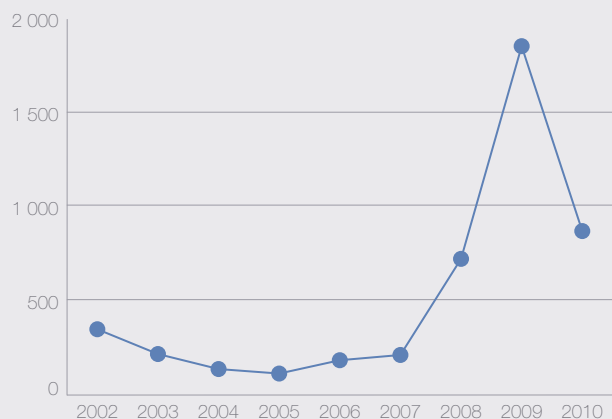
Beboere i mottak ved utgangen av året, 1993–2010

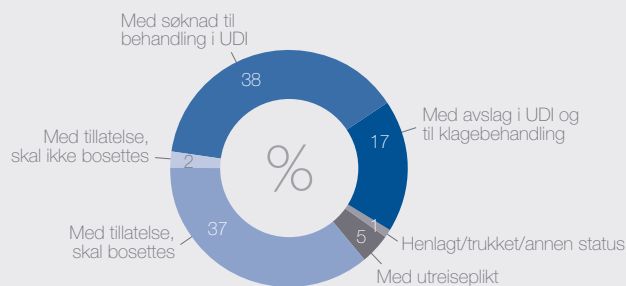
Beboere i mottak etter status i søknadene deres ved utgangen av året, 2010

Beboere i mottak for enslige mindreårige og omsorgssentre ved utgangen av året, 2002–2010

Beboere i mottak for enslige mindreårige etter status i søknaden deres ved utgangen av året, 2010

Frivillig å bo i mottak

UDI skal gi et botilbud til alle asylsøkere, men de har ingen plikt til å bo i mottakene. De fleste takker ja til mottaksplass, men mange velger etter hvert å forlate mottaket – enten for alltid eller for en kortere eller lengre periode.

Ikke alle melder fra om hvor de drar. UDI har ikke mulighet eller rett til å holde igjen personer som ønsker å reise, men vi ber alle om å gi mottaket og UDI beskjed om hvor de drar. Mange reiser imidlertid fra mottakene uten å oppgi ny adresse. I 2010 var det 3 580 personer som hadde reist, og som vi ved utgangen av året ikke visste hvor oppholdt seg. Erfaringsmessig vil mange av disse bli registrert med kjent adresse på et senere tidspunkt. Noen har sannsynligvis reist tilbake til hjemlandet, noen har reist til andre europeiske land uten å bli fanget opp av Dublin-systemet, og andre har skaffet seg et annet sted å bo i Norge på egen hånd.

Enslige mindreårige
Enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år bor i egne mottak og avdelinger. Dette

er også et frivillig tilbud. Hvis unge asylsøkere forlater mottaket, melder vi fra til politiet og barnevernet etter faste rutiner. UDI tar det svært alvorlig når enslige mindreårige forsvinner fra mottak, og vi arbeider hele tiden med å unngå at dette skjer.

Erfaringen viser at de fleste ungdommene som forlater mottak, gjør det enten svært tidlig i asylsaksbehandlingen eller etter å ha fått avslag på asylsøknaden. Mange av dem som drar tidlig, er registrert i et annet europeisk land før de kom hit. Det betyr at vi som hovedregel ikke skal behandle asylsøknaden deres i Norge. De som har fått avslag, har etter norske myndigheters vurdering ikke krav på beskyttelse. De er ofte også blitt vurdert til å være voksne.

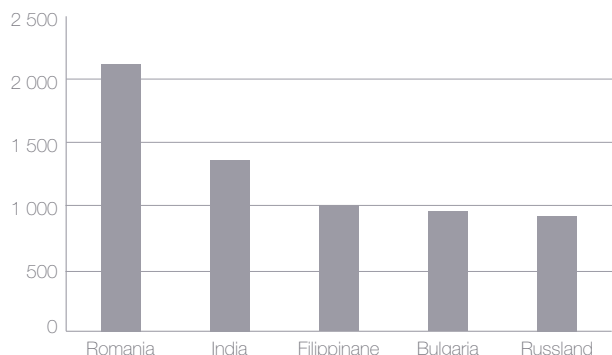
Over eller rundt 18 år
Det store flertallet av asylsøkerne som kommer til Norge, har ingen papirer eller beviser som kan bekrefte alderen. De registreres da i første omgang med den alderen de oppgir selv. Resultatet av aldersvurderingen fører til at om lag en fjerdedel av alle som søker beskyttelse som enslig mindreårig, regnes som over 18 år når vi fatter vedtak i saken deres.

Mange av dem som reiser fra mottak for unge asylsøkere, er enten over 18 år eller like under 18 år. 78 av asylsøkerne som i 2010 forlot et mottak for unge asylsøkere, var ennå ikke registrert med en kjent adresse ved utgangen av året.

ARBEID OG OPPHALD

Arbeidsløyve, fem største land, 2010

Langt færre søknader, men like mange nye arbeidsinnvandrere

8 300 personar fekk godkjent arbeidsløyve for første gong i 2010, og 5 160 fekk fornya arbeidsløyve. Dette er ein kraftig nedgang frå tidlegare år, men nedgangen kan stort sett forklarast med den nye registreringsordninga for EØS-borgarar.

EØS-borgarar slepp å søkje

Den nye registreringsordninga inneber at dei fleste ikkje-nordiske EØS-borgarar slepp å søkje om løyve for å arbeide i Noreg. Dei treng berre å registrere seg hos politiet dersom dei skal vere i Noreg i meir enn 3 månader. 42 650 EØS-borgarar registrerte seg i 2010 som arbeidssøklar, arbeidstakar, tenesteytar eller sjølvstendig næringsdrivande i Noreg. Om vi ser talet på registreringar saman med talet arbeidsløyve, er det inga stor endring i talet på arbeidsinnvandrere.

Meir enn fire av ti av dei registrerte EØS-borgarane kom frå Polen. Det kom også mange frå Litauen. Til saman stod borgarar frå dei baltiske landa for nærmare ein tredel av arbeidsregistreringane.

Stabilt søkjartal frå land utanfor Europa

Rumenarar og bulgararar er omfatta av overgangsreglar som inneber at dei framleis

må søkje om arbeidsløyve. Frå desse landa kom det 1 780 nye arbeidsinnvandrere, mot 2 340 i 2009. Talet på arbeidsløyve gitt til ikkje-europeiske borgarar har halde seg relativt stabilt dei seinare åra.

Nesten ein firedel av dei som måtte søkje om arbeidsløyve, kom frå Romania eller India. Andre land med mange søkjarar var Bulgaria, Russland, Ukraina, Filippinane og USA.

Mange jobba med jordbruk og fiske

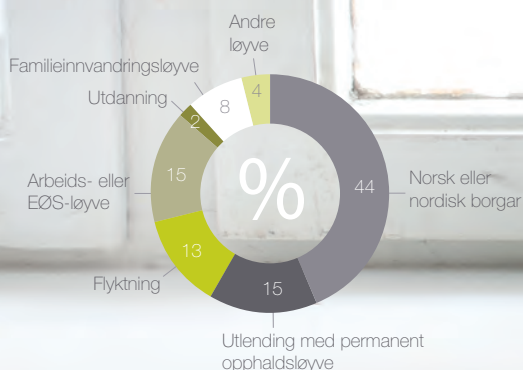
Den største gruppa av arbeidsinnvandrane kom for å arbeide innanfor jordbruks- og fiskerinæringa, og blant desse var det særleg mange russarar, ukrainarar og vietnamesarar. Blant indarane var det flest som skulle arbeide i IT-bransjen, mens mange rumenarar skulle arbeide i bygg og anlegg eller i samferdsels-, handels-, hotell- og restaurantverksemda. Bulgararar og rumenarar fekk

EØS-løyve, indarar og filippinarar fekk først og fremst løyve til å arbeide i yrke som ein må ha yrkesutdanning, høgare utdanning eller spesielle kvalifikasjonar for å kunne utføre (faglærte), og blant ukrainarar og vietnamesarar var det mange som fekk sesongarbeidsløyve.

Fleire fekk avslag

Nærmare éin av fem fekk avslag på søknaden om arbeidsløyve i 2010. I 2009 var det berre éin av tjue som fekk avslag, men sjølv om avslagsprosenten steig, gav vi totalt 200 færre avslag. Dette biletet kan delvis forklarast med at EØS-borgarar no slepp å søkje, og at godkjeningsprosenten for denne gruppa har vore høg. Ut gjennom sommaren behandla vi også ein del vanskelege saker frå 2009, og mange av desse enda med avslag.

Familieinnvandringsløyve etter hovudpersonen sitt opphaldsgrunnlag, 2010

Vanskelegare å få familien til Noreg

Færre søknader og høgare avslagsprosent prega familieinnvandringsbiletet i 2010. Den nye utlendingslova har ført til store endringar for dei som ønskjer å flytte til ein familiemedlem i Noreg.

Færre søknader med nye reglar for EØS-borgarar

I 2010 fekk UDI 15 170 søknader om familieinnvandring, 11 prosent færre enn året før. Politiet behandlar dei fleste EØS-søknadene, og nedgangen i søknader til utlendingsforvaltninga som heilskap var på 20 prosent. Hovudårsaka til denne nedgangen var at dei fleste ikkje-nordiske EØS-borgarar ikkje lenger treng å søkje om familieinnvandringsløyve for å få bu saman med ein familiemedlem i Noreg. Dei skal no berre møte opp hos politiet og registrere seg. I 2010 var det i alt 11 540 EØS-borgarar som registrerte seg med familieinnvandring som formål.

Strengare krav gav fleire avslag

Nærmare 10 000 personar fekk familieinnvandringsløyve i 2010. Dette er det lågaste talet på mange år, og det er 45 prosent færre enn året før. Færre søknader og registreringsordninga for EØS-borgarar forklarar

ein del av denne utviklinga, men i tillegg avviste vi ein langt større del av søknadene enn tidlegare.

Mens regelverket er mjuka opp for EØS-borgarar, er krava stramma inn for andre grupper med den nye utlendingslova. Nye og strengare krav til økonomisk forsørgjarevne, og færre høve til å gjere unntak frå desse krava, medverka til at avslagsprosenten gjekk kraftig opp. Det nye kravet til økonomisk forsørgjing inneber at søkjaren må dokumentere at familiemedlemmen som bur i Noreg, har hatt tilstrekkeleg inntekt og ikkje har motteke sosialstønad det siste året. Familiemedlemmen må også vere sikra inntekt i framtida, og ytingar som arbeidsløysetrygd, arbeidsavklaringspengar og eigne midlar kan ikkje lenger reknast med. Det medverka til at avslagsprosenten steig frå 22 i 2009 til 28 i 2010.

Den nye lova stiller i mange tilfelle også krav om at personen som bur i Noreg, skal ha arbeid eller teke utdanning her i fire år før ein familiemedlem kan få familieinnvandringsløyve. Fireårskravet har hittil hatt avgrensa innverknad på utfallet av søknadene, men det kan ha hatt ein del å seie for kven som valde å søkje.

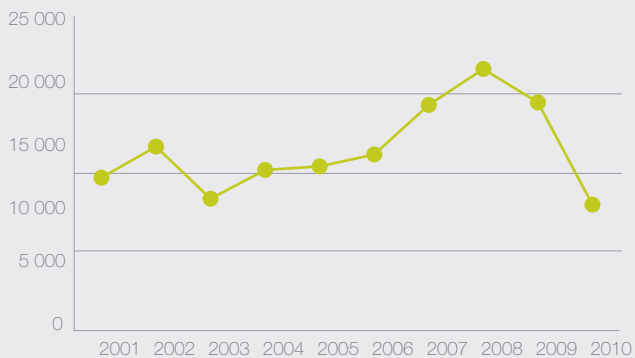
Vi prioriterte også å ta unna dei eldste og venteleg vanskelegaste sakene i 2010. Avslagsprosenten var høgare for desse søknadene enn for resten av sakene.

Fleire avslag til barn og borgarar frå visse land

Avslaga var ikkje likt fordelte mellom dei ulike opphavslanda. Over ein tredel av avslaga blei gitt til borgarar frå Somalia, Afghanistan eller Eritrea – tre land som tradisjonelt har hatt mange søkjarar og relativt høg avslagsprosent. For borgarar frå Kosovo, Tyrkia, Pakistan og Somalia var

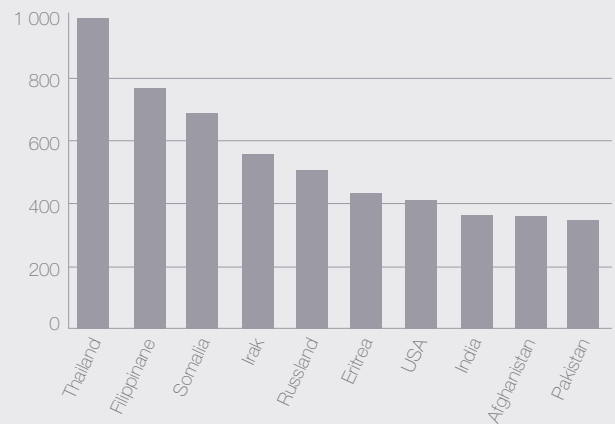

Familieinnvandringsløyve, 2001–2010

Hausten 2009 fall kravet til opphaldsløyve bort for dei fleste EØS-borgarar.

Familieinnvandringsløyve, ti største land, 2010

det ein stor auke i avslagsprosenten samanlikna med året før. Dei fleste avslaga blei gitt til personar som søkte om familieinnvandring som ektefelle, men også mange eldre foreldre og barn frå Somalia fekk avslag.

Totalt av slo vi nesten dobbelt så mange søknader for særkullsbarn (barn med berre éin av foreldra i Noreg) som året før. Det nye kravet til forsørgjingssevne er den viktigaste forklaringa på dette. I tilfelle der barn søkte om familieinnvandring saman med ein forelder som har fått ny partner i Noreg, blei fleire av søknadene avslått på grunn av fireårskravet.

Kven fekk familieinnvandringsløyve?

Mens EØS-borgarar tidlegare stod for store delar av den regulerte familieinnvandringa til Noreg, kom dei største gruppene i 2010 frå Thailand, Filippinane, Somalia, Irak og

Russland. Over ein tredel av alle familieinnvandarane kom frå desse fem landa. Desse landa låg høgt oppe på 2009-statistikken òg. Fleire filippinarar fekk familieinnvandringsløyve i 2010 enn året før, mens vi gav færre løyve til borgarar frå Thailand, Somalia, Irak og Russland.

Kven fekk dei familieinnvandring med?

Det er klare forskjellar når det gjeld kven familieinnvandarane frå ulike land søkte å bli sameinte med. Fire av ti fekk familieinnvandringsløyve med ein norsk eller nordisk borgar, og blant desse var det flest søkjarar frå Thailand, Filippinane og Russland. Eritrearar og somaliarar fekk for det meste løyve til å bli sameinte med ein familiemedlem som var kommen til Noreg som asylsøklar, og dei fleste familieinnvandarane frå India flytta saman med ein familiemedlem som arbeidde i Noreg.

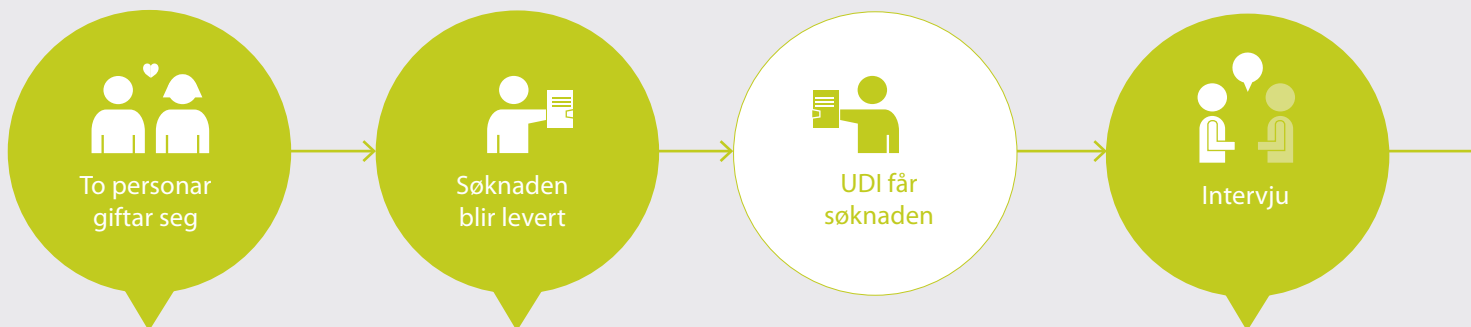
Proformaekteskap gir avslag

UDI av slo i 2010 185 søknader om familieinnvandring fordi vi meinte at ekteskapet var inngått hovudsakleg for å få opphaldsløyve, såkalla proformaekteskap. Dei fleste sakene gjaldt borgarar frå Tyrkia, Somalia, Marokko, Kosovo, Vietnam og Pakistan. I 2009 av slo vi 198 søknader på dette grunnlaget. Den svake nedgangen kan ha samanheng med at vi behandla færre familieinnvandringssaker.

I 2010 fekk vi heimel for å hente inn vandelsopplysningar frå politiet, og 7 søknader blei avviste med den grunngevinga at vi meinte det var sannsynleg at søkjaren eller barna til søkjaren ville kunne bli mishandla eller grovt utnytta.

Saksgangen når ein ektefelle søkjer om familieinnvandringsløyve

Ekteskapet må vere godkjent i landet dei giftar seg i. I tillegg må ekteskapet kunne godkjennast hos folkeregistret i Noreg. Det betyr at begge må vere over 18 år, og at begge er til stades når dei blir vigde. Ekteskapet blir heller ikkje godkjent dersom dei er gifte med nokon andre samtidig.

Dersom dei giftar seg i Noreg, må begge opphalde seg her lovleg for at ekteskapet skal kunne godkjennast. Dersom dei har problem med å få gifta seg i utlandet, kan dei søkje om eit eige opphaldsløyve for å gifte seg i Noreg. Asylsøkjjarar som har fått avslag på søknaden sin, kan ikkje gifte seg i Noreg.

Vanlegvis må personen som bur i utlandet, sjølv søkje om opphaldsløyve frå utlandet. I unntakstilfelle kan han eller ho levere søknaden frå Noreg. Det gjeld for eksempel dersom den som søkjer, kjem frå eit visumfritt land, eller dersom han eller ho har fagutdanning. Den som bur i utlandet, må møte opp på ein ambassade eller eit konsulat for å levere dokumenta og legitimere seg.

Vi har teiepliktt om saka, også overfor familiemedlemmer i Noreg, med mindre dei får skriftleg fullmakt.

Ofte blir den som bur i Noreg, intervjuet av politiet i distriktet der han eller ho bur.

I intervjuet skal vi mellom anna forsikre oss om at ekteskapet er reelt (at det ikkje er eit formaekteskap), og at det er inngått frivillig, altså at det ikkje er eit tvangsekteskap.

I enkelte tilfelle ber vi også om at ambassaden eller konsulatet intervjuar søkjaren i utlandet.

Vanlegvis får ein familieinnvandringsløyve for eitt år om gongen. Politiet behandlar dei fleste søknadene om fornyng.

Det er viktig å fornye i tide for å behalde arbeidsløyvet og andre rettar i Noreg mens saka er til behandling. For at løyvet skal kunne fornyast, er det ein føresetnad at paret bur saman. Det inneber mellom anna at ingen av partane som hovudregel kan vekependle.

Når personen har hatt opphaldsløyve i tre år, kan han eller ho søkje om eit permanent opphaldsløyve. For å få permanent opphaldsløyve er det eit krav at ein har gått på norskkurs eller lært seg norsk.

Av og til avdekkjer vi proformaekteskap når vi behandlar søknader om permanent opphaldsløyve. I slike tilfelle blir dei tidlegare opphaldsløyva trekte tilbake, og søkjaren må forlate Noreg.

Vanlegvis kan ein søkje om statsborgarskap etter sju år, men dersom ein har vore gift med ein norsk statsborgar medan ein har hatt opphaldsløyve i Noreg, kan ein få statsborgarskap allereie etter tre og eit halvt år.

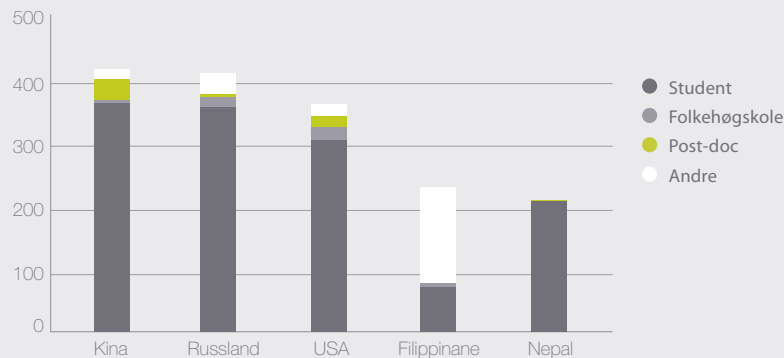
Det er også eit krav om vandel. Om ein har vore straffa eller bøtelagt har ein ikkje rett til norsk statsborgarskap før etter ei viss tid, avhengig av kor streng straffa er.

Når ein har fått norsk statsborgarskap, kan ein søkje om norsk pass hos politiet.

Dersom den som søker, får avslag på søknaden, har han eller ho rett til å klage. UDI vil først vurdere om vedtaket kan endrast, før vi eventuelt sender saka vidare til Utlendingsnemnda.

Dei nye krava til forsørgjarevne gjorde at mange fleire enn tidlegare fekk avslag på søknaden om familieinnvandring i 2010.

Utdanningsløyve etter grunnlag, fem største land, 2010

Au pair-løyva er ikkje tekne med i denne figuren.

Fleire fekk høve til å studere

I 2010 kom det fleire studentar frå land utanfor EU-området enn året før. Nye typar studieløyve medverka til at det kom fleire studentar. Det samla talet på studieløyve gjekk likevel ned, sidan EØS-borgarar ikkje lenger treng å søkje om opphaldsløyve.

Fleire utanlandske studentar

EØS-borgarar kan no studere i Noreg utan å søkje om opphaldsløyve, og 4 290 EØS-borgarar registrerte seg som studentar i 2010.

Frå land utanfor EU-området fekk 3 940 studentar utdanningsløyve, og Kina, Russland og USA var som i fjor dei største opphavslanda. Dei aller fleste som fekk utdanningsløyve, kom for å studere ved ein høgskule eller eit universitet.

Au pair-løyve blir òg rekna som ein type utdanningsløyve. Formålet med denne ordninga er kulturutveksling ved at au pparen bur saman med ein norsk familie og deltek i norskopplæring. I tillegg til dei 3 940 utdanningsløyva fekk 1 510 personar au pair-løyve i 2010. Nærmare 80 prosent av au pairane kom frå Filippinane.

I tillegg fekk 3 840 studentar fornya løyvet sitt. Alt i alt hadde 9 290 personar utdanningsløyve i Noreg i 2010.

Nye moglegheiter for faglærte

Den nye utlendingslova opnar for to nye typar studieløyve, det eine for faglærte som vil studere norsk, og det andre for faglærte som treng nødvendig tilleggsutdanning. Begge løyva gir høve til å arbeide deltid ved sida av studiet.

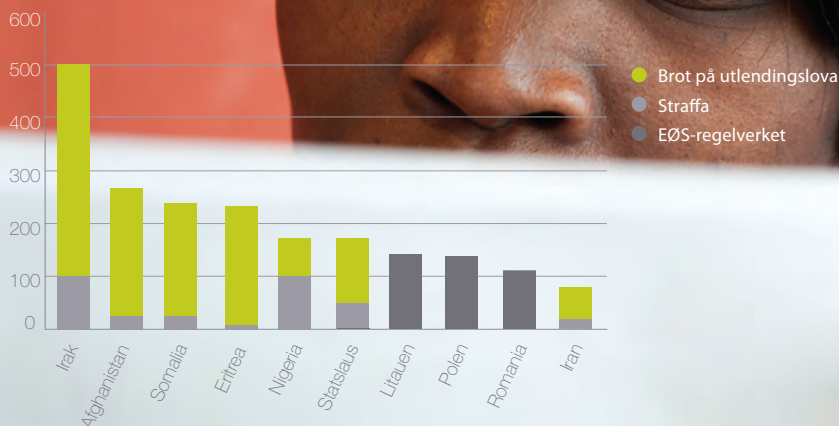
Løyva er eit resultat av ønsket om å leggje betre til rette for arbeidsinnvandring. Mange norske arbeidsgivarar melde at det ofte var vanskeleg å tilsetje elles kvalifiserte utlendingar, fordi dei mangla norsk-kunnskapar. Tilleggsutdanninga er særleg viktig innanfor yrke som ikkje kan utførast utan at arbeidstakaren har lisens eller autorisasjon, for eksempel helsepersonell og elektriskarar.

Til saman 220 personar fekk løyve til å gå på norskkurs eller ta tilleggsutdanning i 2010, og dette talet vil truleg auke etter kvart som desse tilboda blir betre kjende. Først er det for tidleg å seie om dei nye løyva fører til den ønskete auken i søknader om arbeidsløyve i Noreg.

Nyutdanna og forskarar

Tidlegare kom dei fleste utanlandske studentar på ulike stipendprogram, og studieopphaldet var gjerne knytt til bistand. No finansierer stadig fleire studentar studia sine sjølv. Noreg ønskjer å behalde den kompetansen som studentane tileignar seg. Mens hovudregelen tidlegare var at alle studentar måtte reise heim etter avslutta studieopphald, kan nyutdanna og forskarar no få opphaldsløyve i seks månader for å søkje arbeid i Noreg. I 2010 fekk 70 personar eit slikt løyve for å søkje jobb etter avslutta studium eller forskingsopphald.

Utvising etter grunnlag, ti største land, 2010

Fleire vedtak om utvising

I 2010 vart 3 430 personar utviste. Det er ein auke på over 30 prosent frå 2009 og meir enn ei dobling frå 2008. Mykje av auken kom av at vi prioriterte desse sakene høgt og sette inn ressursar for å redusere talet på ubehandla saker.

Fleire årsaker til utvising

Det er to hovudårsaker til utvising frå Noreg: brot på straffelova og brot på utlendingslova. Brot på straffelova inneber at personen har gjort ei straffbar handling, medan typiske brot på utlendingslova kan vere å ha gitt uriktige opplysningar i samband med ein søknad eller å ha opphalde seg i Noreg utan løyve.

Auken i talet på vedtak om utvising kan blant anna forklarast med at vi har prioritert behandlinga av utvisingssaker. I 2009 byrja vi òg å fatte vedtak om utvising i asylsaker der søkjaren ikkje har opplyst norske myndigheiter om at han tidlegare har søkt asyl i eit anna land, samtidig som vi vedtok at asylsøknaden skulle behandlast i dette landet (såkalla Dublin-vedtak). Dette ga fleire utvisingsvedtak. I tillegg har den store auken i talet på asylsøknader i 2008 og 2009 ført til fleire utvisingssaker i 2009 og 2010.

Over 15 prosent av alle som blei utviste, var irakarar. Andre store grupper var afghanarar, somaliarar og eritrearar. Dette er borgarar frå land vi får mange asylsøknader frå.

EØS-borgarar har eit utvida vern mot utvising. Likevel vart nærmare 500 EØS-borgarar utviste i 2010, dei fleste frå Litauen, Polen eller Romania.

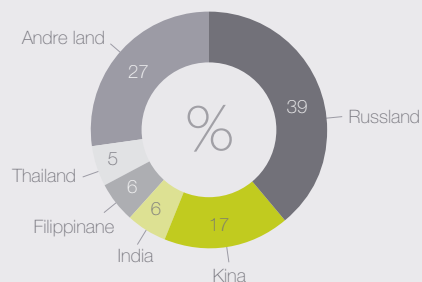
Returdirektivet vil gi fleire utvisingar

I desember 2010 vedtok Stortinget at EU sitt returdirektiv skal gjelde her i landet. Det inneber at alle utlendingar som ikkje forlèt Noreg innan ein gitt utreisefrist, skal utvisast. Utvisingsvedtaket fører til at dei får eit innreiseforbod, som gjer at dei ikkje kan reise inn i Schengen-området igjen før utvisingsperioden er over. Utvisingsperioden kan vere eitt, to eller fem år.

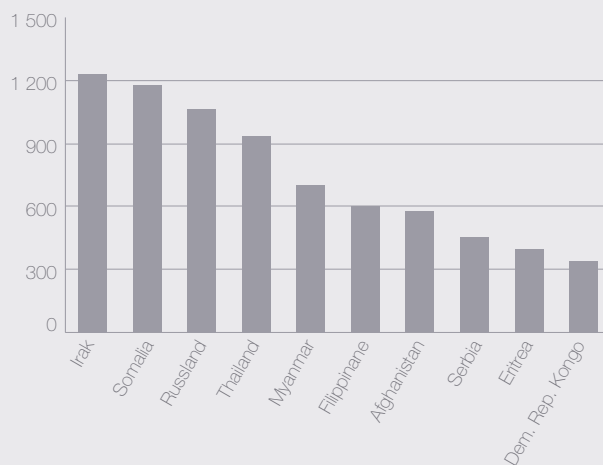
Færre blei bortviste

690 personar blei bortviste i 2010, litt færre enn året før. Nigeria og Russland toppa bortvisingsstatistikken. Dei fleste nigerianarane blei bortviste ved grensa til Noreg fordi dei ikkje hadde nok pengar til opphaldet, medan dei fleste russarane mangla opphaldsløyve, visum eller pass.

Godkjente besøksvisum fordelt på statsborgarskap, 2010

Permanent opphald fordelt på statsborgarskap, ti største land, 2010

Turistane er tilbake

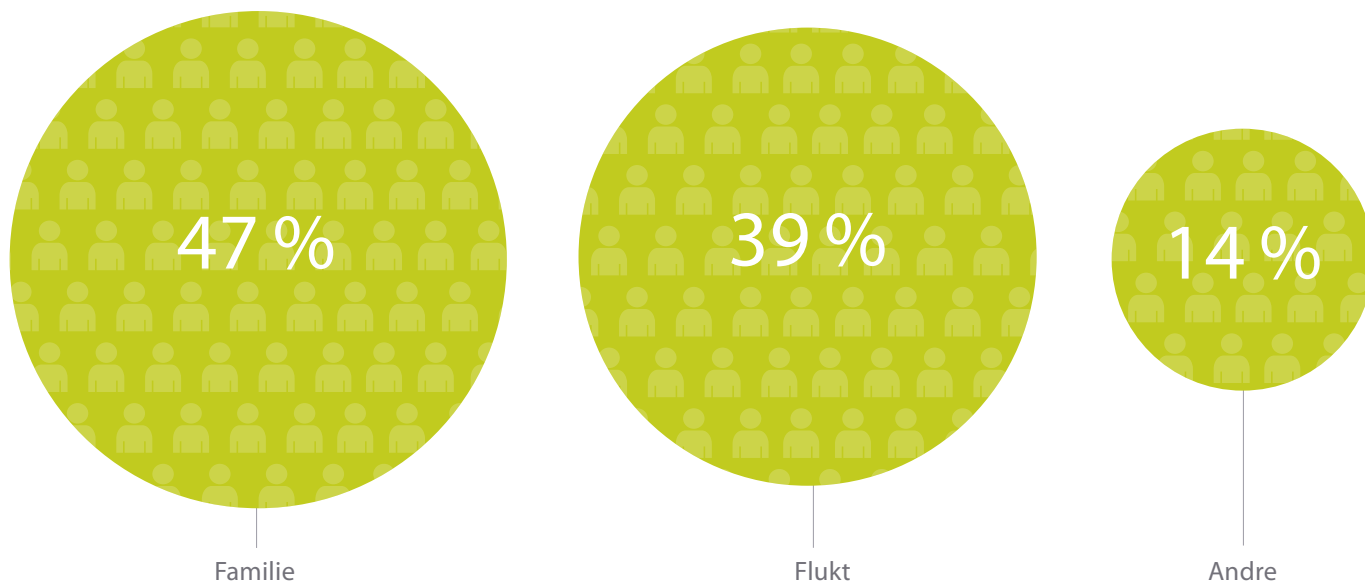
Aldri før har så mange søkt om besøksvisum til Noreg som i 2010. Utlendingsforvaltninga behandla 126 000 søknader, og 94 prosent av søknadene blei godkjende. UDI behandla fleire visumsøknader enn det kom inn, og saksbehandlingstida gjekk kraftig ned.

Totalt fekk 18 000 fleire personar besøksvisum i 2010 enn året før. Den største auken stod kinesarane for. 20 300 kinesarar fekk besøksvisum, og det er ein auke på 81 prosent. Det kom også fleire besøkjande frå mange andre land, men russarane var framleis den største gruppa, med fire av ti godkjende besøksvisum. Andre store land var India, Filippinane og Thailand.

Enklare å få permanent opphald

Den nye utlendingslova gjer det enklare å få permanent opphald (tidlegare kalla busetjingsløyve) i Noreg. Tidlegare måtte søkjaren ha hatt opphald i Noreg i minst tre år med same type løyve (for eksempel arbeidsløyve). No kan søkjaren få godkjent permanent opphaldsløyve etter til saman tre års lovleg opphald i landet, sjølv om det er på ulike opphaldsgrunnlag, for eksempel først som familieinnvandrar og deretter som spesialist. Dette kan forklare kvifor vi i 2010 såg ein auke med 13 prosent frå året før både i talet på søknader og i talet på godkjenningar. Totalt fekk 13 800 personar godkjent permanent opphald.

Vi behandla fleire eldre og vanskelege søknader, blant anna fleire saker der vi valde å kalle tilbake familieinnvandringsløyve fordi vi vurderte det som sannsynleg at ekteskapet var inngått proforma. I slike tilfelle avslår vi søknaden om permanent opphald. Vi avslå også relativt mange søknader fordi søkjaren ikkje hadde dokumentert at kravet til gjennomført opplæring i norsk og samfunnskunnskap var oppfylt. Totalt avslå vi 810 av søknadene om permanent opphald, men nokre av dei som fekk slikt avslag, fekk forlengt det tidlegare løyvet.

Dei nye nordmennene: somaliarar, irakarar og afghanarar

I 2010 bytte 11 200 personar sitt gamle statsborgarskap med eit norsk, omtrent like mange som året før. Tidlegare somaliske borgarar utgjorde den største gruppa, med 1 470 personar. I tillegg fekk 1 330 irakarar og 1 050 afghanarar norsk statsborgarskap. Til saman utgjør dette ein tredel av alle dei nye borgarane.

Nærmare halvparten av dei som fekk norsk statsborgarskap, kom opphavleg til Noreg som familieinnvandrarar, mens fire av ti kom som asylsøkjjarar.

To tredelar av dei med nytt, norsk statsborgarskap var vaksne, og 53 prosent av desse var kvinner. Frå Thailand og Filip-

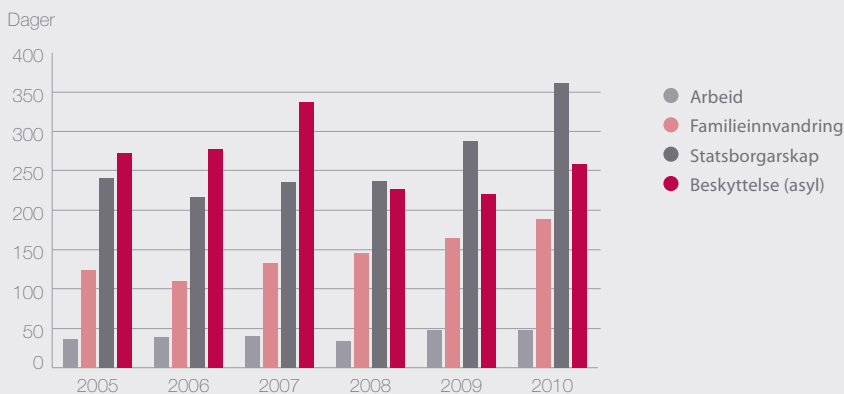
pinane var meir enn åtte av ti nye statsborgarar kvinner. Det heng saman med at det er mange etnisk norske menn som gifter seg med kvinner frå desse landa.

27 prosent av søknadene vi behandla, enda med avslag. Dette er ein auke frå året før. I 2010 behandla vi mange eldre, tidkrevjande saker, og det medverka til å heve avslagsprosenten. Den vanlegaste avslagsgrunnen var at søkjaren ikkje hadde klarlagt sin eigen identitet. Mange fekk også avslag fordi dei ikkje hadde løyst seg frå den tidlegare statsborgarskapen sin, at dei ikkje la ved dokumentasjon på godkjend norskopplæring, eller at dei ikkje hadde opphalde seg i Noreg i sju av dei ti siste åra.

ØKONOMI OG PRIORITERINGAR

Saksbehandlingstid (median) for sakstypene arbeid, familie, statsborgarskap og asyl, 2005–2010

Store variasjonar i saksbehandlingstidene

I 2010 kom det færre asylsøkjjarar enn året før, og vi fekk færre søknader om opphaldsløyve som følgje av den nye registreringsordninga for EØS-borgarar. Likevel måtte mange vente lenge på svar på søknaden sin.

Langt færre ubehandla asylsaker

Talet på asylsøknader gjekk ned med 42 prosent i forhold til året før. Som følgje av dette klarte vi å redusere talet på asylsaker som venta på behandling, frå 10 690 ved utgangen av 2009 til 4 930 i 2010. Sidan vi prioriterte dei eldste sakene, auka likevel saksbehandlingstida for dei avslutta sakene (medianverdien) frå 220 til 259 dagar. Dei fleste som søkte som einslege mindreårige asylsøkjjarar, fekk saka si behandla før det var gått eit halvt år. Søkjjarar frå land der det normalt ikkje er fare for forfølgning, fekk saka si behandla innan 48 timar, med mindre det var spesielle forhold ved saka.

Varierende ventetid i familieinnvandringssaker

Det var store forskjellar i ventetid for dei som søkte om familieinnvandring. Rundt halvparten av søknadene blei behandla innan seks månader, og alle søknader om familieinnvandring med ein arbeidsinnvandrar blei behandla innan fire månader.

For borgarar frå land der det er vanskeleg å stole på dokumenta som viser identitet eller familierelasjonar, var det i 2010 opptil 14 månaders ventetid før dei fekk vedtak. Dette gjeld land som Afghanistan, India, Kina, Nepal, Pakistan, Sri Lanka, Vietnam, Algerie, Eritrea, Marokko, Somalia, Tyrkia,

Irak, Iran, Jordan og Bosnia. Totalt var saksbehandlingstida for familieinnvandringssaker 188 dagar, og det er 23 dagar meir enn i 2009.

UDI behandla færre familieinnvandringssaker i 2010 enn i 2009. Ein av grunnane til dette er at krava til dokumentasjon blei skjerpa i den nye utlendingslova, slik at det tok lengre tid å behandle kvar enkelt sak. Det tok dessutan tid for saksbehandlarane å tilpasse seg eit nytt regelverk, eit nytt saksbehandlingssystem og nye arbeidsrutinar. Samtidig prioriterte vi å behandle eldre, meir kompliserte saker. Det medverka til at saksbehandlingstida auka, men også til

at vi gjekk inn i 2011 med langt færre gamle saker enn året før. Ved utgangen av året såg vi ein svært positiv nedgang i saksbehandlingstida.

Kort saksbehandlingstid for arbeid og visum

I 2010 innførte vi ein saksbehandlingsgaranti på åtte veker for arbeidssaker, og i dei aller fleste tilfella klarte vi å halde denne fristen. Saksbehandlingstida i UDI var 48 dagar, og alle kurante saker som blei leverte til Servicesenteret for utanlandske arbeidstakarar, blei behandla innan fem til ti dagar.

Den nye visumforordninga forpliktar alle Schengen-landa til felles saksbehandlingstider, og UDI klarte å nå målet om å behandle alle søknadene innan 30 dagar,

unntaksvis 60 dagar, og alle klagene innan fem månader. Vi behandla fleire visumsøknader enn det kom inn, og saksbehandlingstida gjekk kraftig ned. Utanriksstasjonane nærma seg også målet om å behandle sakene sine på 15 dagar, og dei sende samtidig langt færre saker til UDI. Dette kan komme av at medarbeidarane har fått betre opplæring og betre dataverktøy.

Nye statsborgarar måtte vente lenge
Også i 2010 prioriterte vi søknader frå personar som ikkje hadde løyve, framfor statsborgarskapssakene. Dei som søker om statsborgarskap, har allereie løyve til å opphalde seg i Noreg. Saksbehandlingstida var på 361 dagar, mot 288 dagar året før. Auken kjem dels av at vi prioriterte dei eldste sakene, og dels at det kom inn fleire søknader.

På veg mot kortare saksbehandlingstider

Mange måtte vente lenge på svar i 2010, men vi gjorde mykje som vil medverke til å redusere saksbehandlingstidene i tida som kjem. Først og fremst lanserte vi den nye elektroniske søknadsløysinga Søknad på nett, som vil vere tidssparande både for oss og for søkerane. Samtidig reduserte vi talet på ubehandla saker frå 38 000 i begynninga av året til 30 700 ved utgangen av året. I eit vellykka prøveprosjekt klarte vi også å redusere saksbehandlingstida i fleire ulike saks-typar monaleg ved å organisere arbeidet annleis og redusere liggjetida for kvar enkelt sak. Kortare saksbehandlingstid er også ei hovudsatsing i strategiplanen vår for 2011–2014.

Korleis måler vi saksbehandlingstida?

For å gi eit bilete av kor lang tid det normalt tek å behandle ei sak i UDI, tek vi utgangspunkt i kor mange dagar vi har brukt på å gjere vedtak i halvparten av sakene (mediantalet). Det vil seie at det var like mange saker som tok kortare tid enn denne verdien, som det var saker som tok lengre tid. Dette gir eit riktigare bilete av saksbehandlingstida enn

gjennomsnittleg saksbehandlingstid. Eit fåtal saker som det har teke svært lang eller svært kort tid å behandle, vil kunne gi store utslag på gjennomsnittstida, men vil ikkje påvirke mediantalet.

På www.udi.no viser vi kor lang saksbehandlingstid den enkelte søkeren kan rekne med. Dei publiserte saks-

behandlingstidene tek utgangspunkt i kor lang tid vi brukte på å behandle fleirtalet av søknadene dei siste tre månadene, og tek samtidig omsyn til samansetjinga av sakene og korleis vi kjem til å prioritere dei. Dette talet vil normalt vere ein god del høgare enn mediantalet for saksbehandlingstida.

Utviklinga blir styrt av EFFEKT-programmet

EFFEKT er det store utviklingsprogrammet for bruk av informasjonsteknologi i utlendingsforvaltninga. Det er eit samarbeid mellom Utlendingsdirektoratet, politiet, Utlendingsnemnda, Integrerings- og mangfaldsdirektoratet og Utanriksdepartementet. UDI er programeigar. EFFEKT starta hausten 2007 og vil vare ut 2012.

I statsbudsjettet for 2011 fekk EFFEKT-programmet dei investeringsmidlane det blei søkt om for resten av programperioden. For 2011 er investeringsramma 176 millionar, og for 2012 er det 57 millionar. Det gir EFFEKT eit totalbudsjett på 560 millionar.

På nett med brukarane

Dataløysingane Søknad på nett og elektronisk arkiv er no på plass. Etter tre års målretta arbeid er vi langt på veg mot målet om ei effektiv, moderne og serviceorientert utlendingsforvaltning.

Alle opphaldssøknader kan registrere på nettet

Tidlegare måtte dei som ønskte å søkje om opphald i Noreg, stå i kø hos politiet eller ein utanriksstasjon for å levere søknaden. No kan dei registrere søknader om visum, arbeid, au pair, utdanning, permanent opphaldsløyve, familieinnvandring eller statsborgarskap på Internett. Den elektroniske søknadsløysinga gjer det også mogleg å betale gebyret og bestille time for å levere nødvendig dokumentasjon på nettet.

Søknad på nett blei teken i bruk i alle politidistrikt i Noreg i november 2010. Samtidig blei ordninga også teken i bruk ved utanriksstasjonane i Manila, Teheran, Kiev, Moskva, Murmansk, St. Petersburg, Baku (Aserbajdsjan), Astana (Kasakhstan) og London. Frå februar 2011 vil alle utanriksstasjonane bruke Søknad på nett.

Visum på nett ein suksess

Allereie hausten 2008 blei det ved enkelte utanriksstasjonar mogleg å søkje om visum på nettet, og i 2010 blei over 60 000 visumsøknader registrerte på Internett. Berre til ambassaden i Moskva kom det nærmare 16 000 elektroniske visumsøknader. Ved utanriksstasjonane i Teheran, London, Kiev og Bangkok kom bortimot 100 prosent av søknadene via søknadsportalen.

Kortare saksbehandlingstid med elektronisk arkiv

Norske utanriksstasjonar, UDI og politiet får årleg om lag 350 000 søknader om besøk og opphald i Noreg. Eit felles elektronisk arkiv for heile utlendingsforvaltninga sørgjer no for at alle søknader og andre saksdokument er tilgjengelege for alle aktuelle etatar med det same dokumenta er registrerte. Tidlegare kunne søknader vere "på reise" i fleire månader, frå ein utanriksstasjon til UDI, mellom UDI og ein politistasjon eller frå UDI til ein utanriksstasjon.

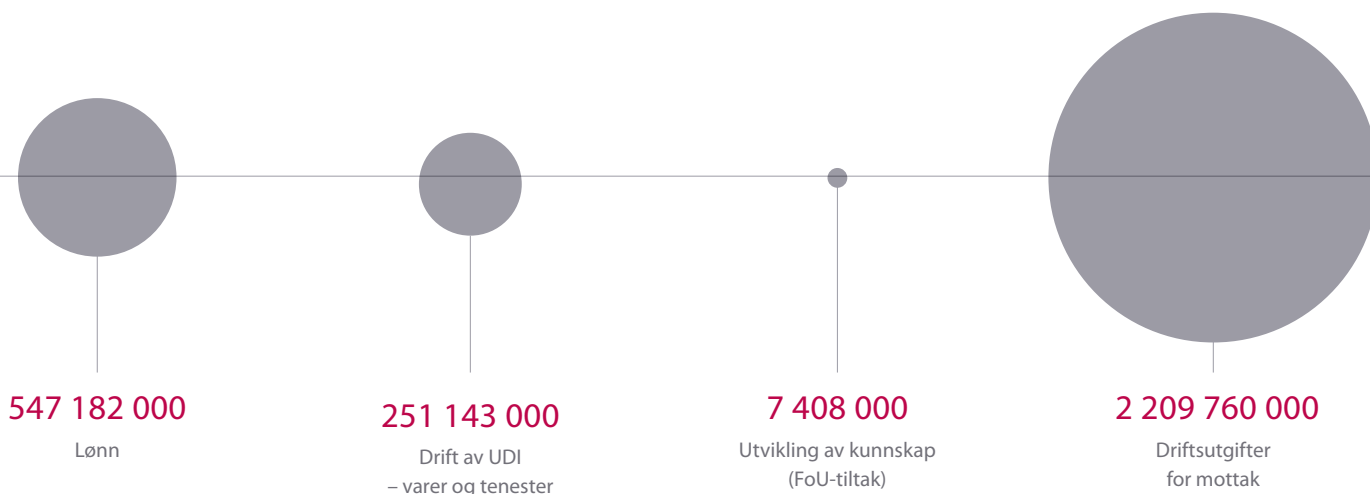
No kan dokumenta hentast opp med eit tastetrykk same kvar dei som skal behandle søknaden, held til.

Arkivet, som blir kalla eSak, blei teke i bruk ved dei åtte politidistrikta med flest utlendingssaker i november 2010, og frå februar 2011 vil alle norske utanriksstasjonar som behandlar utlendingssaker bruke eSak.

Nye mål

Dei neste to åra skal EFFEKT-programmet utvikle løysingar for elektronisk utveksling av informasjon til og frå andre etatar, i første rekkje Skattedirektoratet, NAV, Lånekassa og politiet. Slik skal utlendingsforvaltninga raskare få tilgang til kvalitetssikra informasjon, og søkjarane vil sleppe å måtte sende med så mange vedlegg til søknaden. EFFEKT-programmet skal også utvikle løysingar for å automatisere meir av saksbehandlinga, blant anna for kurante fornyingar av opphaldsløyve. Ei slik automatisering vil spare både søkjarane og UDI for mykje tid.

Kostnader 2010

Færre asylsøkjere gav redusert budsjett

UDI hadde i 2010 eit driftsbudsjett på 800 millionar og eit totalbudsjett på i overkant av 3,9 milliardar. 70 prosent av midlane blei brukte til drift av asylmottaka.

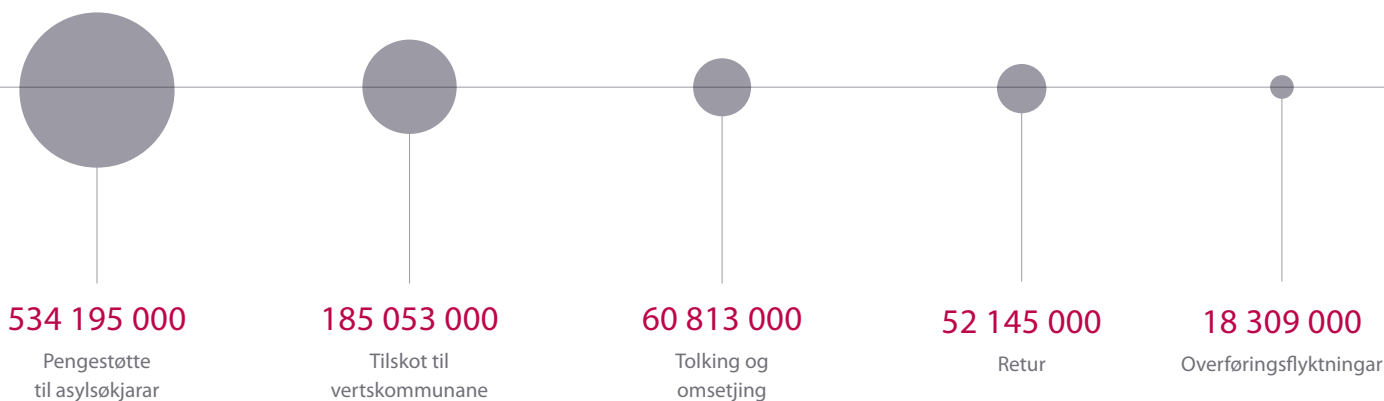
Budsjettet redusert ut gjennom året
Tildelinga i statsbudsjettet var basert på ei forventning om at det skulle komme om lag 18 000 asylsøkjere i 2010, eit overslag som ut gjennom året blei justert ned til 10 000. Det førte til at det opphavlege budsjettet blei redusert med nærmare 650 millionar. Derimot fekk vi behalde driftsmidlane og kunne dermed omdisponere ressursar frå asylfeltet til andre oppgåveområde, blant anna behandling av opphaldssaker og IKT.

God balanse i rekneskapen
UDI fører rekneskap i samsvar med det statlege økonomiregelverket. Det inneber at alle utgifter blir rekneskapsførte det same året. Med unntak av eit lite avvik på ein post viser rekneskapen for 2010 at alle postar er i balanse eller har ei mindreutgift i forhold til det endelege budsjettet.

Politisk styring

UDI si verksemd blir finansiert gjennom statsbudsjettet, og det er Justis- og politidepartementet som fastset dei politiske prioriteringane og kva oppgåver vi skal løyse. Det er vårt ansvar å prioritere ressursane og organisere verksemda

slik at vi når måla utan å overskride budsjettet. Det kan komme store endringar i oppgåver og prioriteringar frå år til år, og ressursbehovet kan endre seg gjennom året.

Finansrekneskap (tal i 1 000 kroner), 2009–2010		2009	2010
Drift av UDI		760 734	798 325
	Lønn	489 932	547 182
	Drift	270 802	251 143
EFFEKT-programmet (elektroniske løysingar)			74 433
Drift av asylmottak		2 512 113	2 743 955
	Pengestøtte til bebuarane	487 903	534 195
	Driftsutgifter mottak m.m.	2 024 210	2 209 760
Tilskot til kommunar med mottak		169 628	185 053
Tolking og omsetjing		73 159	60 813
Kunnskapsutvikling – migrasjon	FOU-prosjekt	5 206	7 408
Retur og tilbakevending for flyktningar	Prosjekt, returprogram og individuell støtte	23 811	52 145
Gjenbusetjing av overføringsflyktningar	Støttetiltak til UNHCR osv.	5 973	7 090
Reiseutgifter for overføringsflyktningar		9 291	11 219
Sum		3 559 915	3 940 441

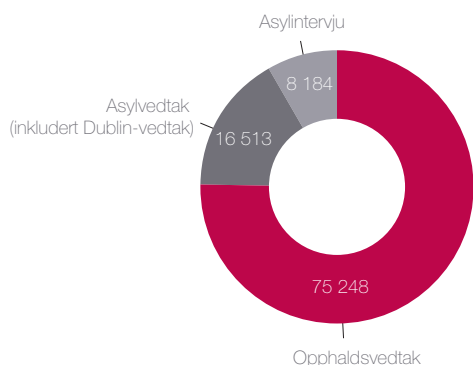
Prioriterte tilgjengelegheit

I 2010 handterte vi 280 000 førespurnader frå publikum. Førespurnadene kom via e-post, på telefon og ved personleg fram møte. Sjølv om vi fekk fleire førespurnader enn året før, greidde vi å redusere ventetida. Mot slutten av 2010 måtte brukarane vente i gjennomsnitt 5 minutt for å snakke med oss på telefon. Til samanlikning var vente-

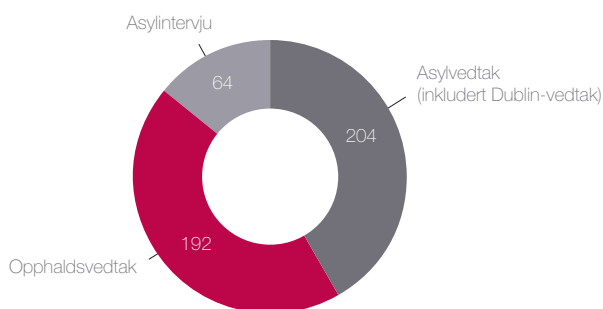
tida i snitt 17 minutt i 2009. Éi viktig årsak til nedgangen var at innringjarane etter nokre minutt i kø fekk tilbod om at vi skulle ringje tilbake så snart vi hadde ledige konsulentar. På grunn av den kortare ventetida fekk brukarane i større grad svar den første gongen dei kontakta oss, slik at dei slapp å ta kontakt fleire gonger gjennom fleire kanalar.

I 2010 heldt vi også fleire opne informasjonsmøte om regelverket. Spesielt populært var tilbodet om å få snakke med ein saksbehandlar. Ei viktig forklaring på den store pågangen er nok at vi framleis har lange saksbehandlingstider, og at mange har behov for å snakke med oss om korleis det går med søknaden deira.

Talet på vedtak

Fordeling av kostnader (tal i millionar kroner)

Dyrare å behandle utlendingssaker

Nytt regelverk på utlendingsfeltet og ein meir komplisert saksportefølje førte i 2010 til ein markant auke i kostnadene for å behandle utlendingssaker.

Dyrare opphaldssaker

Vi brukte ein firedel av driftsbudsjettet, tilsvarande 191,7 millionar, på å behandle 75 250 opphaldssaker. Når vi samanliknar desse tala med tala for 2009, viser det seg at vi brukte meir ressursar på å gjere færre vedtak. Årsakene til dette er blant anna den nye utlendingslova, den nye registreringsordninga for EØS-borgarar og samansetjinga av sakene vi behandla.

Familieinnvandringsvedtaka auka mest

Med den nye utlendingslova fekk vi eit meir komplisert regelverk på fleire saksområde, og særleg på familieinnvandringsområdet. Det blir no stilt fleire krav til dokumentasjon frå søkjarane, og vi må vurdere fleire vilkår når vi behandlar søknadene. Regelverket har også til dels blitt meir komplisert. Dette gjer arbeidet med desse sakene meir tidkrevjande. Å gjere eit familieinnvandringsvedtak kosta i snitt over 3 500 kroner, 35 prosent meir enn i 2009.

Færre "enkle" saker

Prisen per opphaldsvedtak auka også på grunn av at mange av dei "enkle" søkna-

dene forsvann. Dei fleste EØS-borgarar kan no opphalde seg i Noreg utan å søkje om løyve. Dette inneber at samansetjinga av dei innkomne søknadene var ei heilt anna – og langt meir krevjande – enn tidlegare år. Dette gjaldt særleg for søknader om familieinnvandring, arbeid og studium.

"Gamle" saker er dyrare å behandle

Kompliserte og eldre saker som krev ny dokumentasjon, er dyrare å behandle enn enkle, oversiktlege søknader. I 2010 behandla vi mange krevjande søknader, særleg gjaldt det mange av søknadene om familieinnvandring, permanent opphald og statsborgarskap. Det førte til auka kostnader per eining for desse vedtakstypene.

Auka produktivitet gjennom året

I begynninga av året brukte vi mykje tid på å lære opp alle medarbeidarane i den nye utlendingslova og avklare korleis lova skulle praktiserast. Samtidig fekk vi nytt saksbehandlingssystem, og det kravde også noko tilvenjing og tilpassing. Produktiviteten steig monaleg gjennom året, og i dei to siste

tertiala var produksjonen tilnærma 50 prosent høgare enn i første tertial.

Stabile kostnader for asylsaker

Fire tidelar av driftsbudsjettet vårt blei brukt til å behandle asylsaker. I snitt kosta det nærmare 22 000 kroner å realitetsbehandle ein asylsøknad, når vi reknar med ressursane som blei brukte til asylintervjua. Det er omtrent same beløp som året før. Å fatte vedtak i ei asylsak er langt meir tid- og kostnadskrevjande enn i andre sakstypar.

Meir pengar til administrasjon av mottaksdrifta

Vi brukte nærmare 116 millionar kroner på retur, tilbakevending og administrasjon av mottaksdrifta i 2010. Det er ein auke på 26 prosent frå året før. Auken kjem av ekstra innsats for å betre kvaliteten i asylmottaka, meir arbeid knytt til nedlegging av mottak og auka utgifter som følgje av at vi overtok politiets oppgåver i arbeidet med frivillig retur. Administrasjonen av kvar mottaksplass blei fire prosent dyrare enn i 2009.

Opphaldssaker – vedtak og klager

År	Produktkostnad	Tal	Einingspris	Endring i einingspris
2010	191 681 780	75 248	2 547	38 %
2009	157 335 630	84 941	1 852	- 21 %
2008	185 540 537	79 535	2 333	18 %
2007	166 895 721	84 537	1 974	0 %
2006	128 364 867	64 858	1 979	

Asylvedtak (realitetsbehandla saker, asylintervju ikkje rekna med)

År	Produktkostnad	Tal	Einingspris	Endring i einingspris
2010	189 086 393	12 932	14 622	3 %
2009	157 564 865	11 152	14 129	5 %
2008	105 111 118	7 812	13 455	- 3 %
2007	74 456 018	5 384	13 829	- 3 %
2006	49 541 503	3 470	14 277	

Prisar til UDI

Klarspråksprisen

Presisjonsnivået vårt må vere høgt, men samtidig er det viktig at budskapet når fram. Vi må sikre oss at brukarane våre skjønner kva plikter og rettar dei har, slik at dei kan vurdere si eiga sak. Alle skal også kunne setje seg inn i regelverket vårt og ta kritisk stilling til det arbeidet vi gjer. Dei siste to åra har vi derfor arbeidd mykje med å forbetre både språket og strukturen i tekstane våre. Samtidig har vi utvikla felles språklege retningslinjer og eit e-læringskurs i klarspråk. Gjennom minikampanjar og hyggelege overraskingar prøver vi å halde dei tilsette medvitne om kor viktig det er å bruke eit enkelt og forståeleg språk. Les meir om språkarbeidet vårt på www.udi.no/sprak.

For dette arbeidet blei vi heidra med Klarspråksprisen 2010. Det viser at vi har komme eit stykke på veg, men vi har framleis ein lang veg å gå før vi kan seie at vi bruker eit klart, godt og brukarvennleg språk i alt vi skriv. Vi skriv betre, men framleis ikkje bra nok. Har du eksempel på dårlege tekstar eller formuleringar frå UDI? Gi oss gjerne tilbakemelding via e-postadressa sprak@udi.no.

SSØ-prisen

Senter for statleg økonomistyring (SSØ) har som oppgåve å styrkje økonomistyringa og forbetre ressursutnyttinga i staten. UDI fekk prisen for kvalitetsmålingssystemet vårt, som gjer det enkelt å styre og følgje opp at saksbehandlinga vår har riktig kvalitet.

Vi må ofte gjere vanskelege avvegingar mellom kvalitet og omfang i arbeidet vi gjer, og systemet vi har utvikla, hjelper oss å definere kva som er riktig kvalitetsnivå. For å sjekke at vi får dette til i praksis, gjennomfører vi risikovurderingar og tek stikkprøver. Resultata av desse kontrollane bruker vi til å forbetre prosessane. Juryen rosar oss for å våge å definere kva som er tilstrekkeleg kvalitet i saksbehandlinga, og for å ha etablert eit system som både er enkelt og relevant i styringsprosessen.

STATISTIKK

Tabelloversikt

TABELLNR.	TITTEL	SIDE
Tabell 1	Oppholdstillatelser (arbeid) etter type tillatelse, 2001–2010	45
Tabell 2	Oppholdstillatelser (arbeid) etter type tillatelse og statsborgerskap, 2010	46
Tabell 3	Utdanningstillatelser etter type tillatelse og statsborgerskap, 2010	47
Tabell 4	Familieinnvandringstillatelser etter statsborgerskap, 2001–2010	48
Tabell 5	Familieinnvandringsvedtak etter søkerens statsborgerskap og oppholdsgrunlaget til personen i Norge, 2010	49
Tabell 6	EØS-registreringer etter statsborgerskap og formål, 2010	50
Tabell 7	Besøksvisum behandlet i første instans etter statsborgerskap og utfall, 2010	51
Tabell 8	Besøksvisum behandlet i første instans etter vedtaksinstans og utfall, 2010	51
Tabell 9	Permanente oppholdstillatelse etter statsborgerskap, 2005–2010	52
Tabell 10	Innvilgede statsborgerskap etter opprinnelig statsborgerskap, 2007–2010	52
Tabell 11	Bortvisningsvedtak etter grunnlag, 2001–2010	53
Tabell 12	Utvisningsvedtak etter grunnlag, 2004–2010	53
Tabell 13	Utvisninger etter statsborgerskap, 2004–2010	53
Tabell 14	Asylsøknader etter statsborgerskap, 2001–2010	54
Tabell 15	Enslige mindreårige asylsøkere etter statsborgerskap, 2001–2010	55
Tabell 16	Vedtak om beskyttelse, 2001–2010	55
Tabell 17	Dublin-anmodninger til og fra Norge, 2010	56
Tabell 18	Overføringsflyktninger etter statsborgerskap, innvilgelser og ankomster, 2010	56
Tabell 19	Asylvedtak i UDI etter statsborgerskap og utfall, 2010	57

Tabell 1
Oppholdstillatelser (arbeid) etter type tillatelse, 2001–2010

	Grunnlag for permanent oppholdstillatelse		Fornybare tillatelser		Ikke fornybare tillatelser				Totalt førstegangs-tillatelser	Fornyelser	Totalt	Endring fra året før	Endring fra året før i %
	Spesialist / faglært	Andre grunner	Inntil 4 år	Inntil 2 år	Sesong	Andre	EØS	Andre					
2001	817	23	920	76	11 896	2 743	2 518	1	18 994	2 594	21 588	3 295	18 %
2002	1 730	28	1 070	247	15 714	2 819	2 549	1	24 158	3 247	27 405	5 817	27 %
2003	1 126	16	754	147	17 886	2 473	3 237	11	25 650	3 692	29 342	1 937	7 %
2004	747	10	967	125	4 854	2 128	24 180		33 011	6 966	39 977	10 635	36 %
2005	1 223	20	895	119	1 816	1 120	22 711	518	28 422	22 047	50 469	10 492	26 %
2006	2 011	16	996	142	1 909	1 189	34 237	28	40 528	30 297	70 825	20 356	40 %
2007	2 913	93	1 454	170	2 552	948	46 778	5	54 913	42 955	97 868	27 043	38 %
2008	3 384	124	945	203	2 245	586	45 080	4	52 571	48 495	101 066	3 198	3 %
2009	2 577	111	920	262	2 218	337	16 775	2	23 202	32 849	56 051	-45 015	-45 %
2010	2 808	22	955	333	2 335	43	1 793	9	8 298	5 158	13 456	-42 595	-76 %

Tallene viser totalt antall førstegangs innvilgelser og fornyelser gitt av alle instanser, også politiet og Utlendingsnemnda. 1. oktober 2009 falt kravet om oppholdstillatelse bort for de fleste EØS-borgere. Dette er hovedårsaken til nedgangen i antallet innvilgede oppholdstillatelser fra og med 2009. Arbeidstakere fra Bulgaria og Romania skal fortsatt søke om oppholdstillatelse det første året de er bosatt i Norge.

Tabell 2

Oppholdstillatelser (arbeid) etter type tillatelse og statsborgerskap, 2010

Statsborgerskap	Grunnlag for permanent oppholdstillatelse		Fornybare tillatelser		Ikke fornybare tillatelser		Totalt førstegangs-tillatelser	Fornyelser	Totalt
	Spesialist/faglært	Andre grunner	Inntil 4 år	Inntil 2 år	Sesong	Andre			
Albania	9				22		31	7	38
Argentina	10		6		15		31	13	44
Armenia	7		5		1		13	6	19
Aserbajdsjan	16		3				19	7	26
Australia	66	1	14	86	14		181	121	302
Bangladesh	15		7		2		24	17	41
Bosnia-Hercegovina	29	2	8		27		66	75	141
Brasil	52	1	27		39		119	62	181
Bulgaria	2	591			1		594	355	949
Canada	96		38	47	11		192	111	303
Chile	15		3	1	12		31	10	41
Colombia	16		2		11		29	14	43
Etiopia	16		6				22	14	36
Filippinene	249		33	58	179		519	480	999
Hviterussland	10			4	224		238	29	267
India	465	1	172	1	86		725	634	1 359
Indonesia	26		3		3		32	33	65
Irak	2	6			4		12	25	37
Iran	77		4				81	53	134
Israel	7		4	1	3		15	7	22
Japan	22		6		6	1	35	29	64
Kasakhstan	11		10			2	23	17	40
Kenya	10		21		7		38	13	51
Kina	280	1	37		22		340	245	585
Kroatia	105		2		95		202	61	263
Madagaskar			14				14	4	18
Makedonia	15	1	2		8		26	7	33
Malaysia	30		4				34	21	55
Marokko	6		1		6		13	6	19
Mexico	23		6	1	22		52	22	74
Moldova	6		1	23	47		77	11	88
Nepal	14		9		40		63	19	82
New Zealand	13		8	28	76		125	30	155
Nigeria	30		8		1		39	38	77
Pakistan	77		2	1	3		83	64	147
Peru	4		6		5		15	8	23
Romania	3	1 185					1 188	934	2 122
Russland	235	1	21	36	227	43	563	353	916
Serbia	109		5		92		206	211	417
Singapore	13		2				15	5	20
Sri Lanka	14		2		1		17	19	36
Statsløs	30		1		26	1	58	26	84
Sør-Afrika	19		16	2	10		47	17	64
Sør-Korea	14		10				24	25	49
Tanzania	6		19		1		26	13	39
Thailand	7		17	1	87	1	113	22	135
Tyrkia	30		3	1	21		55	47	102
Uganda	6		15				21	7	28
Ukraina	94	1	82	16	381		574	213	787
USA	243	5	193	19	51		511	293	804
Venezuela	26		7		6		39	53	92
Vietnam	8		3		384		395	22	417
Andre land	120	19	87	7	56	4	293	230	523
Totalt	2 808	1 815	955	333	2 335	52	8 298	5 158	13 456

1. oktober 2009 falt kravet om oppholdstillatelse bort for de fleste EØS-borgere. Arbeidstakere fra Bulgaria og Romania skal fortsatt søke om oppholdstillatelse det første året de er bosatt i Norge.

Tabell 3

Utdanningstillatelser etter type tillatelse og statsborgerskap, 2010

Statsborgerskap	Student	Folkehøyskole	Post-doc	Au pair	Praktikant	Andre	Totalt førstegangstillatelser	Fornyelser	Totalt
Albania	13						13	14	27
Aserbajdsjan	20					1	21	14	35
Australia	67	1	1	1	2	1	73	9	82
Bangladesh	44					1	45	48	93
Bolivia	7	1		2		2	12	6	18
Brasil	46	1	3	6	3	4	63	18	81
Canada	109	4	7	2	4	3	129	25	154
Chile	24		2	3			29	12	41
Colombia	23	1	1	4	1	3	33	16	49
Ecuador	13	3	1	1			18	2	20
Etiopia	110		2	1		4	117	140	257
Filippinene	70	6		1 210		152	1 438	1 061	2 499
Georgia	10		1	1			12	6	18
Ghana	72	2	1	1		8	84	102	186
Hviterussland	29	1			47	1	78	56	134
India	96	6	10	1	2	9	124	70	194
Indonesia	41			18		2	61	34	95
Iran	75	1	4		2	2	84	82	166
Japan	50	2	11	2	3		68	24	92
Kamerun	44		1			1	46	52	98
Kasakhstan	11		1		1		13	10	23
Kenya	26	3		9		6	44	45	89
Kina	359	5	33	14	11	4	426	393	819
Kroatia	14	1	1	2	2	1	21	11	32
Makedonia	16			1	2	1	20	5	25
Malawi	14						14	14	28
Malaysia	13					2	15	10	25
Mexico	49		1	6	1	1	58	19	77
Moldova	6			2		5	13	12	25
Nepal	205	1	1	10		1	218	155	373
Nigeria	35		1			4	40	40	80
Pakistan	96		2			2	100	141	241
Peru	6	1		22	1	5	35	33	68
Russland	353	17	4	22	20	13	429	323	752
Serbia	50	2		4		4	60	47	107
Singapore	91						91	5	96
Sri Lanka	18	2	1	1	1	3	26	27	53
Sudan	23						23	28	51
Sør-Afrika	14		1	1		1	17	14	31
Sør-Korea	99	1				6	106	14	120
Tanzania	49					2	51	79	130
Thailand	40	4		40	1	1	86	41	127
Tyrkia	31		3	1		2	37	21	58
Uganda	37	2				4	43	53	96
Ukraina	62	2		56	29	9	158	162	320
USA	301	22	17	14	6	12	372	77	449
Venezuela	13	1				2	16	4	20
Vietnam	38	8	1	34	1		82	53	135
Zambia	41			1			42	17	59
Zimbabwe	10		1		1	2	14	10	24
Andre land	177	9	5	16	6	21	234	181	415
Totalt	3 260	110	118	1 509	147	308	5 452	3 835	9 287

Tabell 4

Familieinnvandringstillatelser etter statsborgerskap, 2001–2010

Statsborgerskap	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Afghanistan	382	510	387	318	507	471	362	445	391	358
Australia	71	61	58	86	74	108	134	101	105	79
Bosnia-Hercegovina	165	169	94	147	124	94	120	120	104	98
Brasil	130	129	156	191	234	262	317	311	366	223
Bulgaria	71	73	61	74	63	46	75	98	130	24
Burundi	7	3	6	21	29	38	39	45	67	44
Canada	96	97	56	72	95	89	132	130	135	89
Chile	116	140	101	144	107	105	80	112	87	67
Cuba	61	68	48	78	48	60	47	61	66	42
Dem. Rep. Kongo	19	21	11	3	41	45	42	51	83	51
Eritrea	47	46	26	42	34	49	78	142	237	430
Estland	60	65	53	67	56	66	90	88	98	14
Etiopia	152	226	63	157	172	131	157	188	238	220
Filippinene	366	457	396	437	433	412	618	580	703	766
Frankrike	164	158	135	131	156	171	198	182	136	22
Ghana	83	91	54	77	71	71	69	83	77	61
Hviterussland	30	45	32	52	48	39	41	46	59	33
India	159	161	132	162	176	246	496	478	431	361
Indonesia	29	24	42	49	46	57	72	85	79	81
Irak	1 696	1 737	940	909	933	626	436	654	762	554
Iran	288	268	252	260	205	174	152	172	176	158
Italia	44	58	47	55	45	66	88	75	69	11
Kenya	26	52	30	56	66	48	76	73	57	58
Kina	134	228	156	226	217	240	279	284	292	273
Kosovo								1	128	112
Latvia	47	65	58	53	60	80	140	154	182	12
Litauen	82	136	106	162	238	382	643	749	655	22
Makedonia	55	64	37	30	49	46	49	54	67	32
Marokko	196	204	125	126	119	112	144	119	122	104
Mexico	34	29	58	34	38	48	43	63	73	50
Myanmar	1	8	3	41	80	114	104	103	126	59
Nederland	214	188	171	271	358	424	509	501	246	11
Nigeria	45	36	22	64	51	67	77	73	90	69
Pakistan	566	545	518	496	461	392	431	438	500	344
Polen	232	289	247	390	748	1 702	3 292	4 423	2 773	58
Romania	96	97	73	98	111	104	162	361	333	41
Russland	637	905	797	742	653	595	658	607	620	506
Serbia*	438	490	283	359	276	258	180	264	181	109
Slovakia	27	24	26	45	38	21	57	97	59	2
Somalia	645	1 707	652	689	929	913	1 003	1 179	1 027	685
Spania	39	60	35	49	53	57	68	52	85	15
Sri Lanka	236	221	148	183	135	121	133	129	93	88
Storbritannia	394	420	330	453	420	437	446	383	286	48
Thailand	650	918	780	1 099	1 014	943	1 073	1 214	1 248	989
Tyrkia	490	465	445	418	369	279	246	261	362	237
Tyskland	382	426	401	563	558	768	1 456	1 630	835	23
Ukraina	88	153	129	155	133	148	177	245	247	175
USA	437	439	322	423	355	410	453	528	459	410
Vietnam	325	291	171	334	240	154	203	196	114	161
Statsløs	57	135	94	109	88	131	205	534	539	317
Andre land	1 333	1 405	1 102	1 550	1 481	1 561	1 763	1 804	1 714	1 192
Totalt	12 142	14 607	10 469	12 750	13 035	13 981	17 913	20 766	18 112	9 988

1. oktober 2009 falt kravet om oppholdstillatelse bort for de fleste EØS-borgere.

* For årene 2001–2006 er borgere fra Montenegro inkludert. Fram til 2008 var borgere fra Kosovo inkludert.

Tabell 5

Familieinnvandringsvedtak etter søkerens statsborgerskap og oppholdsgrunnlaget til personen i Norge, 2010

Statsborgerskap	Norsk el. nordisk borger	Utlend. m/perm. opphold	Flyktning	Arbeid inkl.EØS	Utdanning	Familieinnvand. tillatelse	Andre tillatelser	Totalt innvilgelses	Avslag	Totalt antall vedtak
Afghanistan	47	157	122			4	28	358	292	650
Australia	49	1		26		3		79	1	80
Bangladesh	8			28	5			41	6	47
Bosnia-Hercegovina	35	33		26		4		98	13	111
Brasil	158	4		18	1	41	1	223	15	238
Burundi	6	28	2	3		4	1	44	31	75
Canada	34	1		49	2		3	89	9	98
Chile	39	16		5		7		67	9	76
Colombia	27			4		4		35	6	41
Cuba	33		1			7	1	42	7	49
Dem. Rep. Kongo (DRC)	6	28	17					51	68	119
Dominikanske Republikk	27	1				8	1	37	9	46
Egypt	18	1	1	9	4	1	2	36	9	45
Eritrea	17	48	317			3	45	430	215	645
Etiopia	41	30	101	19	21	4	4	220	172	392
Filippinene	544	37		110	2	71	2	766	136	902
Gambia	19	10				4		33	20	53
Ghana	22	15		7	7	9	1	61	26	87
India	48	22		268	5	11	7	361	24	385
Indonesia	29	6		37	7	2		81	7	88
Irak	120	199	149	12		16	58	554	206	760
Iran	74	15	29	30	5	4	1	158	72	230
Japan	13	2		26	11	1		53	1	54
Kenya	38	3	1	1	4	11		58	26	84
Kina	97	22	6	117	7	23	1	273	46	319
Kosovo	72	19	3	9		8	1	112	97	209
Kroatia	13	5		18		2		38	7	45
Marokko	80	8	1			11	4	104	60	164
Mexico	36	1		10		3		50	6	56
Myanmar	5	22	29				3	59	27	86
Nigeria	31	8		18	1	6	5	69	48	117
Pakistan	221	62		39	13	4	5	344	205	549
Peru	32	1		1		7		41	9	50
Polen	36	9		5		8		58	3	61
Romania	20	4		16		1		41	3	44
Russland	233	69	30	100	12	52	10	506	86	592
Rwanda	12	17	2	3				34	14	48
Serbia	26	28	2	46		5	2	109	36	145
Somalia	119	268	222			22	54	685	863	1 548
Sri Lanka	50	19	9	3	2	4	1	88	50	138
Statsløs	34	6	165	2		1	109	317	79	396
Storbritannia	39	3		2		2	2	48	6	54
Syria	17	10	5	3		2	3	40	12	52
Sør-Korea	5	2		18	9	3		37	4	41
Thailand	701	49	1	4		234		989	63	1 052
Tyrkia	159	27	2	18	1	21	9	237	209	446
Ukraina	105	12	4	32	4	18		175	28	203
USA	178	9		183	25	12	3	410	26	436
Venezuela	10			22			1	33	2	35
Vietnam	120	9		12		19	1	161	138	299
Andre land	459	133	41	180	48	79	15	955	397	1 352
Totalt	4 362	1 479	1 262	1 539	196	766	384	9 988	3 904	13 892

Tabell 6

EØS-registreringer etter statsborgerskap og formål, 2010

Land	Arbeid	Familie	Utdanning	Annet	Totalt
Belgia	105	38	88	4	235
Bulgaria	436	270	55	7	768
Estland	1 535	225	41	1	1 802
Frankrike	675	236	522	21	1 454
Hellas	133	20	47	4	204
Irland	148	43	16	5	212
Italia	500	128	308	20	956
Kypros	8				8
Latvia	2 679	677	129	9	3 494
Liechtenstein	1		1		2
Litauen	9 271	2 132	126	7	11 536
Luxembourg	4	2	3		9
Malta	11	2			13
Nederland	654	425	215	40	1 334
Polen	17 838	4 612	303	65	22 818
Portugal	339	83	50	9	481
Romania	951	569	183	4	1 707
Slovakia	969	129	69	11	1 178
Slovenia	43	24	35		102
Spania	634	137	434	34	1 239
Storbritannia	1 780	380	105	82	2 347
Sveits	116	38	60	3	217
Tsjekkia	339	56	163	6	564
Tyskland	2 844	1 140	1 159	69	5 212
Ungarn	476	129	60	9	674
Østerrike	157	40	119	6	322
Total	42 646	11 535	4 291	416	58 888

I tillegg har 142 borgere fra land utenfor EU/EØS-området registrert seg.

Tabell 7

Besøksvisum behandlet i første instans etter statsborgerskap og utfall, 2010

Statsborgerskap	Innvilgelser	Avslag	Totalt
Afghanistan	133	97	230
Algerie	238	63	301
Angola	307	8	315
Aserbajdsjan	1 418	95	1 513
Bangladesh	59	42	101
Bosnia-Hercegovina	1 056	5	1 061
Colombia	113	32	145
Ecuador	173	7	180
Egypt	746	70	816
Elfenbenskysten	188	98	286
Eritrea	617	245	862
Etiopia	102	167	269
Filippinene	6 625	466	7 091
Gambia	97	81	178
Ghana	59	78	137
Hviterussland	241	5	246
India	6715	329	7 044
Indonesia	1 469	7	1 476
Irak	200	162	362
Iran	1 553	913	2 466
Jordan	520	105	625
Kasakhstan	811	9	820
Kenya	704	61	765
Kina	20 348	228	20 576
Kosovo	499	182	681
Libanon	938	52	990
Madagaskar	121	5	126
Malawi	259	1	260
Marokko	209	101	310
Moldova	177	5	182
Mongolia	87	12	99
Nigeria	585	251	836
Pakistan	1 413	739	2152
Russland	46 373	339	46 712
Saudi-Arabia	209	8	217
Sovjetunionen (gamle pass)	162	5	167
Sri Lanka	1 058	221	1 279
Statsløs	496	125	621
Sudan	588	62	650
Syria	90	39	129
Sør-Afrika	2 099	10	2 109
Taiwan	118		118
Tanzania	480	14	494
Thailand	6 289	572	6 861
Tyrkia	1 070	256	1 326
Uganda	1 537	189	1 726
Ukraina	6 055	125	6 180
Vietnam	1 126	176	1 302
Zimbabwe	509	9	518
Andre land	1 583	624	2 207
Totalt	118 622	7 495	126 117

Tabell 8

Besøksvisum behandlet i første instans etter vedtaksinstans og utfall, 2010

Vedtaksinstans	Innvilgelser	Avslag	Totalt
Abidjan	384	205	589
Abu Dhabi	677	102	779
Abuja	429	229	658
Alger	224	61	285
Amman	489	81	570
Ankara	955	241	1 196
Antananarivo	119	5	124
Asmara	589	193	782
Astana	834	14	848
Baku	1 461	91	1 552
Bangkok	6 233	590	6 823
Beijing	11 682	73	11 755
Beirut	1 130	40	1 170
Bucuresti	111		111
Cairo	672	70	742
Canberra	181	14	195
Caracas	182	9	191
Colombo	893	154	1 047
Dar Es Salaam	454	9	463
Guangzhou	3 687	76	3 763
Hanoi	1 132	179	1 311
Harare	479	9	488
Houston	317	3	320
Islamabad	1 037	708	1 745
Jakarta	1 272	6	1 278
Kampala	1 659	251	1 910
Khartoum	624	73	697
Kiev	6 221	117	6 338
Lilongwe	256	1	257
London	2 083	3	2 086
Luanda	328	8	336
Manila	6 381	424	6 805
Maputo	116	2	118
Moskva	24 429	225	24 654
Murmansk	16 218	77	16 295
Nairobi	655	55	710
New Delhi	5 540	343	5 883
New York	373	5	378
Pretoria	2 003	27	2 030
Prishtina	388	112	500
Rabat	201	101	302
Riyadh	375	79	454
San Francisco	632	18	650
Sarajevo	1 036	4	1 040
Shanghai	4 613	62	4 675
St. Petersburg	5 708	66	5 774
Teheran	1 353	890	2 243
Tel Aviv	285	48	333
Tokyo	59		59
Utlendingsdirektoratet	1 211	1 327	2 538
Andre instanser	252	15	267
Totalt	118 622	7 495	126 117

Tabell 9

Permanent oppholdstillatelse etter statsborgerskap, 2005–2010

Statsborgerskap	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Afghanistan	1 250	1 287	800	995	656	576
Australia	55	39	50	57	46	74
Bosnia-Hercegovina	548	253	198	143	117	204
Brasil	118	113	140	160	158	242
Bulgaria	86	65	66	72	55	49
Burundi	63	232	113	196	166	109
Canada	117	87	59	54	50	51
Chile	166	139	120	89	70	108
Colombia	51	35	24	42	38	48
Cuba	37	55	59	48	37	52
Dem. Rep. Kongo	74	200	124	322	258	339
Eritrea	64	97	85	256	284	397
Etiopia	242	244	162	224	186	254
Filippinane	459	442	388	399	513	603
Frankrike	90	65	42	35	45	24
Ghana	81	56	38	58	47	55
Hviterussland	42	47	54	36	43	39
India	229	175	151	164	172	263
Indonesia	39	117	48	49	42	32
Irak	3 038	1 558	1 119	1 071	1 151	1 230
Iran	752	639	474	289	246	245
Kenya	36	35	48	45	50	48
Kina	214	196	220	264	236	303
Kroatia	246	104	72	76	54	78
Liberia	10	210	522	149	63	71
Litauen	111	116	91	77	60	51
Marokko	182	124	122	102	114	119
Myanmar	25	120	219	372	547	704
Nederland	152	114	80	74	63	58
Nigeria	40	31	35	41	57	74
Pakistan	706	529	401	383	366	337
Peru	40	44	41	43	38	52
Polen	407	367	248	195	155	126
Romania	89	81	80	115	96	116
Russland	1 200	1 626	1 583	1 268	885	1 063
Rwanda	87	83	31	49	73	48
Serbia	1 226	605	528	453	322	456
Somalia	2 251	1 925	1 307	1 046	1 172	1 176
Sri Lanka	299	231	183	165	110	152
Storbritannia	516	423	308	253	212	173
Sudan	116	80	72	74	46	43
Syria	80	51	52	35	50	47
Sør-Korea	79	92	63	99	111	60
Thailand	846	826	804	858	836	936
Tyrkia	494	371	415	341	269	274
Tyskland	229	176	153	140	121	127
Ukraina	128	125	151	130	133	186
USA	661	499	368	362	300	274
Vietnam	252	201	163	210	191	188
Statsløs	194	181	78	64	84	124
Andre land	1 531	1 388	1364	1 271	1 024	1 321
Totalt	20 048	16 899	14 116	13 513	12 218	13 779

Fra 2010 ble bosettingstillatelse erstattet av en ny tillatelse, som heter permanent oppholdstillatelse. Vilkårene for permanent oppholdstillatelse avviker noe fra vilkårene for bosettingstillatelse. Tabellen viser antallet bosettingstillatelers, som ble innvilget mellom 2004 og 2009 og antallet permanent oppholdstillatelers som ble innvilget i 2010.

Tabell 10

Innvilgede statsborgerskap etter opprinnelig statsborgerskap, 2007–2010

Opprinnelig statsborgerskap	2007	2008	2009	2010
Afghanistan	682	885	864	1 045
Algerie	75	31	42	46
Bosnia-Hercegovina	349	211	143	138
Brasil	73	53	64	63
Bulgaria	52	42	75	17
Chile	108	66	61	59
Colombia	45	65	40	46
Cuba	50	38	44	30
Danmark	78	103	87	86
Dem. Rep. Kongo	66	43	81	162
Eritrea	93	67	69	241
Etiopia	306	331	206	215
Filippinene	406	218	425	297
Gambia	26	32	31	39
Ghana	69	63	39	45
India	211	130	170	138
Indonesia	30	18	49	62
Irak	2 576	1 042	1 242	1 327
Iran	737	495	789	541
Kenya	42	32	31	33
Kina	164	80	153	178
Kosovo		3	85	126
Kroatia	229	173	79	94
Liberia	5	5	39	175
Libya	10	10	28	21
Makedonia	12	12	31	21
Marokko	163	152	120	119
Mexico	26	17	29	20
Myanmar	4	4	34	103
Nederland	21	37	39	61
Pakistan	537	763	460	420
Polen	24	60	63	35
Romania	53	61	33	44
Russland	416	493	601	663
Rwanda	38	51	41	81
Serbia	1 071	228	422	182
Sierra Leone	33	28	32	36
Somalia	2 193	1 267	1 687	1 467
Sri Lanka	357	246	266	194
Storbritannia	50	32	41	26
Sudan	64	41	41	91
Sverige	101	121	80	118
Syria	71	50	30	44
Thailand	426	242	455	248
Tyrkia	437	208	139	203
Tyskland	90	106	94	111
Ukraina	103	90	71	65
USA	45	34	27	16
Vietnam	173	231	147	158
Statsløs	441	171	130	426
Andre land	1 000	856	797	1 016
Totalt	14 431	9 837	10 846	11 192

Tabell 11

Bortvisningsvedtak etter grunnlag 2001–2010

Grunnlag for bortvisning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Manglende pass/visum	345	304	318	319	217	152	199	178	176	206
Tidligere utvist	52	52	36	50	30	24	51	38	48	5
Manglende tillatelse	722	845	758	372	174	229	154	104	117	55
Manglende midler	433	580	538	257	138	141	140	111	216	225
Tidligere straffet	244	204	108	70	41	34	30	9	21	30
Innmeldt SIS			41	28	28	31	27	11	11	157
Andre grunner	42	24	50	53	79	78	27	112	128	12
Totalt	1 838	2 009	1 849	1 149	707	689	628	563	717	690

Tabell 12

Utvisningsvedtak etter grunnlag, 2004–2010

Grunnlag for utvisning	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Brudd på utlendingsloven	758	683	791	683	805	1 559	2 198
Ilagt straff	352	432	386	495	483	635	731
EØS-regelverket	138	138	200	214	328	457	497
Andre grunner	12	21	2	6	18	0	0
Totalt	1 260	1 274	1 379	1 398	1 634	2 651	3 426

Tabell 13

Utvisningsvedtak etter statsborgerskap, 2004–2010

Statsborgerskap	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Afghanistan	15	18	36	46	40	94	267
Albania	34	54	43	26	32	36	29
Algerie	34	55	50	30	22	59	72
Chile	49	24	28	37	36	34	26
Eritrea	3	4	13	39	45	214	232
Etiopia	7	15	14	14	17	44	64
Gambia	6	8	8	5	11	27	24
Ghana	5	11	6	6	12	32	43
Irak	25	50	121	139	149	334	501
Iran	23	30	45	42	28	41	79
Libya	15	29	17	17	29	31	16
Litauen	32	29	63	63	87	128	142
Marokko	18	29	34	26	17	41	55
Nepal	3	4	26	25	25	24	26
Nigeria	29	53	35	39	76	123	171
Pakistan	28	29	24	19	22	32	41
Polen	51	51	62	73	87	78	137
Romania	23	33	55	46	82	157	111
Russland	97	81	74	61	81	61	74
Serbia*	39	85	65	68	67	45	78
Somalia	105	59	54	49	50	271	238
Sri Lanka	17	13	19	14	8	25	19
Tyrkia	41	41	36	55	50	45	79
Vietnam	18	19	13	11	41	46	43
Statsløs	30	22	27	27	46	83	172
Andre land	513	428	411	421	474	546	687
Totalt	1 260	1 274	1 379	1 398	1 634	2 651	3 426

* For årene 2004–2006 er borgere fra Montenegro inkludert. Fram til 2008 var borgere fra Kosovo inkludert.

Tabell 14

Asylsøknader etter statsborgerskap, 2001–2010

Statsborgerskap	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Afghanistan	603	786	2 032	1 059	466	224	234	1363	3871	979
Albania	210	274	239	113	79	43	31	53	29	24
Algerie	346	468	180	104	45	37	27	100	161	133
Armenia	175	163	41	46	7	25	6	15	30	17
Aserbajdsjan	100		142	129	84	40	23	40	60	46
Dem. Rep. Kongo	3	15	75	49	71	83	54	107	107	86
Egypt	16	10	9	9	13	7	10	14	29	21
Elfenbenskysten		7	23	11	8	14	10	22	29	22
Eritrea	132	269	198	110	177	316	789	1 799	2 667	1 711
Etiopia	173	325	287	148	100	143	241	354	706	505
Gambia	2	5	1	4	5	4	17	37	69	55
Georgia	205	284	177	82	15	11	2	19	47	85
Ghana	2	5	10	6	7	9	23	73	54	46
Guinea	5	16	75	30	4	18	16	36	75	59
India	17	31	15	16	8	32	83	74	36	52
Irak	1 056	1 624	938	413	671	1002	1227	3 137	1214	460
Iran	412	450	608	393	279	218	222	720	574	429
Jemen	2	12	22	24	14	11	23	82	113	73
Jordan	4	20	10	8	5	8	9	22	29	21
Kamerun	18	86	73	48	37	18	17	39	34	25
Kasakhstan	112	137	49	24	22	5	4	8	29	24
Kina	19	87	117	67	49	51	40	81	71	192
Kirgisistan	67	152	44	26	24	10	12	9	23	58
Kosovo								312	291	244
Libanon	34	67	68	33	25	61	58	54	43	30
Liberia	7	13	49	68	41	24	13	27	35	57
Libya	62	123	283	134	23	13	49	81	84	36
Makedonia	190	301	241	66	25	23	10	23	25	93
Marokko	19	16	12	22	19	23	16	44	72	95
Mauritania		5	12	6	5	7	6	26	45	16
Myanmar	7	15	18	14	19	8	20	20	31	72
Nepal	97	64	45	91	104	60	46	144	112	17
Nigeria	27	139	235	205	94	54	108	436	582	354
Pakistan	186	216	92	48	33	26	43	38	139	99
Russland	1 318	1 719	1 893	938	545	548	863	1 078	867	628
Senegal		6	5	2	1	4	3	19	31	32
Serbia*	928	2 460	2 180	860	468	369	585	363	115	200
Somalia	1 080	1 534	1 601	957	667	632	187	1 293	1 901	1 397
Sri Lanka	164	87	64	58	58	106	238	342	212	71
Sudan	47	94	65	33	45	36	37	118	251	181
Syria	57	80	96	69	79	49	49	115	278	119
Tadsjikistan	24	42	24	15	6	1	1	3	26	29
Tunisia	6	9	6	7	6	1	4	10	31	39
Tyrkia	204	257	235	149	111	69	49	82	82	74
Uganda	11	7	8	7	11	19	15	25	32	37
Ukraina	1 027	772	92	44	20	12	6	18	27	9
Ungarn		41	9	9	4	5	3	2	29	4
Usbekistan	105	206	92	51	42	52	38	148	145	108
Zimbabwe		3	5	4	13	10	9	17	36	36
Statsløs	194	391	366	298	209	237	515	940	1280	448
Andre land	5 309	3 587	2 452	843	539	542	437	449	367	416
Totalt	14 782	17 480	15 613	7 950	5 402	5 320	6 528	14 431	17 226	10 064

* For årene 2001–2006 er borgere fra Montenegro inkludert. Fram til 2008 var borgere fra Kosovo inkludert.

Tabell 15

Enslige mindreårige asylsøkere etter statsborgerskap, 2001–2010*

Statsborgerskap	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Afghanistan	41	144	306	141	46	60	86	579	1 719	376
Algerie	9	26	11	9	1	1	-	5	23	33
Angola	1	3	28	7	5	4	2	5	5	1
Dem. Rep. Kongo		1	3	1	3	5	3	1	5	4
Eritrea	25	37	24	10	7	14	37	68	144	89
Etiopia	44	59	57	14	9	5	21	21	50	38
Gambia	1					1	3	1	8	1
Guinea	2	5	10	2	1		1		6	8
Irak	87	190	108	30	46	92	124	364	84	35
Iran	4	10	11	8	9	9	8	28	15	13
Marokko	1	2			3	4		2	10	12
Nigeria	1	12	14	6	4	2	2	11	14	5
Russland	37	21	26	17	18	28	13	33	27	17
Somalia	99	133	117	80	74	61	29	117	246	119
Sri Lanka	60	39	20	15	16	16	34	59	37	19
Sudan	5	9	4	1	3	2	2	2	8	5
Syria		2	2	2	3	1		1	13	9
Tadsjikistan	1	2	5	2	1		1	1	7	1
Usbekistan		7	1	4		3	1	3	6	3
Statsløs	12	12	18	4	11	3	3	9	18	27
Andre land	131	180	151	71	62	38	33	64	55	77
Totalt	561	894	916	424	322	349	403	1 374	2 500	892

*Inkluderer alle som oppga å være enslig mindreårig asylsøker ved søknad.

Tabell 16
Vedtak om beskyttelse, 2001–2010

År		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I ASYLSØKERE											
Førsteinstans	Konvensjonsflyktning (asyl)	292	332	585	457	567	461	1 013	1 077	1 753	2 974
	Annen flyktningstatus										1 565
	Opphold på humanitært grunnlag	4 036	2 958	2 972	3 023	1 913	1 225	1 921	1 975	2 755	751
	Avslag	8 976	12 829	11 834	8 346	4 270	2 025	2 944	5 963	10 251	7 714
	Dublin-vedtak										
Klageinstans	Konvensjonsflyktning (asyl)	4	10	21	75	62	60	38	32	44	167
	Annen flyktningstatus										71
	Opphold på humanitært grunnlag	265	326	219	613	513	464	1 523	630	392	173
	Avslag	4 145	7 859	9 429	10 733	6 936	5 745	4 374	3 884	9 385	11 242
II OVERFØRINGSFLYKTNINGER		1 269	1 355	1 149	758	942	992	1 350	910	1 112	1 130
III SUM GITT OPPHOLD (I+II)											
Sum	Konvensjonsflyktning (asyl)	1 565	1 697	1 755	1 290	1 571	1 513	2 401	2 019	2 909	4 271
	Annen flyktningstatus										1 636
	Opphold på humanitært grunnlag	4 301	3 284	3 191	3 636	2 426	1 689	3 444	2 605	3 147	924
	Sum	5 866	4 981	4 946	4 926	3 997	3 202	5 845	4 624	6 056	6 831

For 2001–2009 inkluderer opphold på humanitært grunnlag både opphold på grunnlag av annen beskyttelse og opphold av humanitære grunner.

For 2001–2009 er saker som ikke er realitetshandlet inkludert i avslag.

Den nye utlendingsloven fra 2010 innebærer at både asylsøkere som er konvensjonsflyktninger og de som får annen flyktningstatus blir definert som flyktninger.

Vedtak i klageinstans (UNE): Oversikten fra UNE viser behandlede ordinære klagesaker fra UDI, Dublin-saker og omgjøringsanmodninger.

Kilder: UDI og UNE.

Tabell 17

Dublin-anmodninger til og fra Norge, 2010

Land	Anmodninger fra Norge	Anmodninger til Norge
Belgia	29	89
Bulgaria	13	0
Danmark	72	196
Estland	2	0
Finland	23	147
Frankrike	94	169
Hellas	295	1
Irland	3	2
Italia	756	131
Kypros	4	0
Latvia	3	0
Litauen	27	0
Luxembourg	5	0
Malta	100	0
Nederland	52	120
Polen	141	14
Portugal	5	1
Romania	4	0
Slovakia	1	2
Slovenia	16	1
Spania	116	4
Storbritannia	29	42
Sveits	35	88
Sverige	382	465
Tsjekkia	18	4
Tyskland	183	423
Ungarn	29	4
Østerrike	61	22
Ingen registrering	0	113
Totalt	2 498	2 038

Tabell 18

Overføringsflyktninger etter statsborgerskap, innvilgelser og ankomster, 2010

Statsborgerskap	Innvilgelser	Ankomster
Afghanistan	153	24
Aserbajdsjan		4
Bangladesh	1	1
Bhutan	49	49
Burundi	1	1
Cuba	3	3
Dem. Rep. Kongo (DRC)	43	32
Eritrea	249	308
Etiopia	14	20
Gambia	1	
Georgia	4	
Irak	14	16
Iran	143	142
Jordan	2	2
Kamerun	2	2
Kirgisistan	2	2
Myanmar	222	248
Rwanda	5	5
Somalia	41	73
Sri Lanka	8	8
Statsløs	158	151
Sudan	7	3
Syria	2	2
Tyrkia	1	1
Totalt	1 125	1 097

I tillegg er fem personer skjernet.

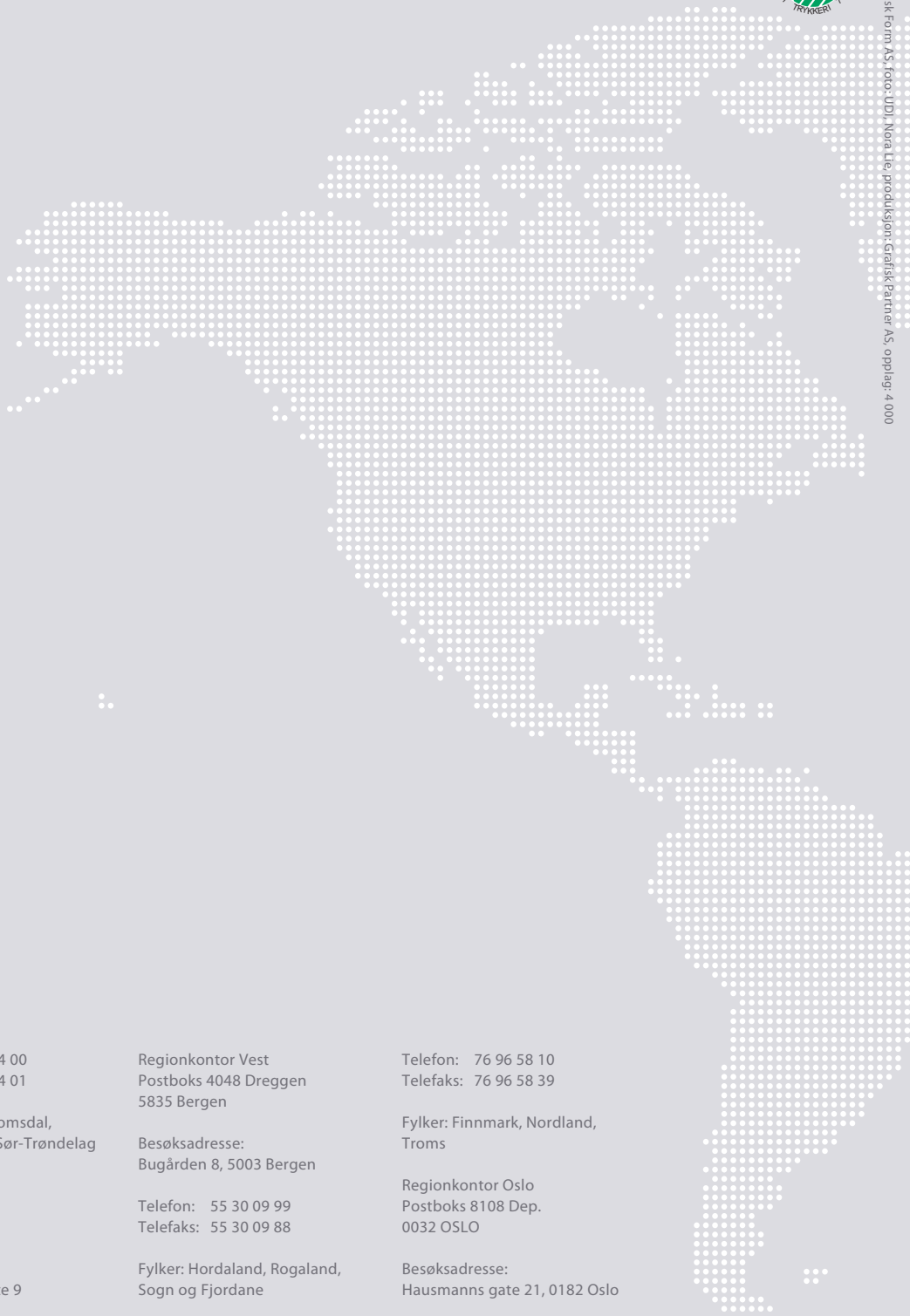
Tabell 19

Asylvedtak i UDI etter statsborgerskap og utfall, 2010

Statsborgerskap	Realitetsbehandlet i Norge						Ikke realitetsbehandlet i Norge			Totalt
	Konvensjonsflyktning	Annen flyktning-status	Humanitære grunner	15-måneders-regelen	EMA begrenset	Avslag	Dublin II-forordningen	Andre avslag*	Trukket/henlagt	
Afghanistan	247	733	34	1	17	1 483	305	2	45	2 867
Algerie						85	59		33	177
Armenia						17	5		6	28
Aserbajdsjan	2		2			37	10		3	54
Burundi	6	1				16	11		5	39
Dem. Rep. Kongo (DRC)	26	10	3	1		83	8		4	135
Egypt	3					20	2		5	30
Elfenbenskysten						33	10		2	45
Eritrea	1 100	290	211		2	470	263	35	53	2 424
Etiopia	150	6	21		4	314	51	2	18	566
Gambia						43	10		11	64
Georgia						37	54		14	105
Ghana						51	22	1	10	84
Guinea			1			43	7		10	61
Hviterusland						7	13	1	11	32
India						58	13		5	76
Irak	137	6	233		6	744	143	8	140	1 417
Iran	120	1	12		1	466	63	3	26	692
Jemen	19	6	1			74	11		2	113
Jordan	1					28	2		4	35
Kamerun	4		4			24	8	1	7	48
Kina	99					13	8		2	122
Kirgisistan						23	6		3	32
Kosovo			1			145	97		19	262
Libanon						32	15		2	49
Liberia	7		1			40	13		4	65
Libya	1		4			29	13		23	70
Makedonia						96	4		3	103
Marokko	7		1		2	48	32		19	109
Mauritania						38			5	43
Myanmar	43	16				8	4		1	72
Nepal						24	3		4	31
Nigeria	2		9			343	137	8	62	561
Pakistan	1	6	1			90	28		26	152
Russland	22		12		2	533	185	10	36	800
Rwanda	11		1	1		16	3		1	33
Senegal						26	9		6	41
Serbia			2			211	6		13	232
Sierra Leone	1					15	11		3	30
Somalia	705	450	89		2	260	422	25	49	2 002
Sri Lanka	5	26				155	10	2	2	200
Statsløs	94	12	87		1	600	141	2	83	1 020
Sudan	118					24	45	5	15	207
Syria	23	2	10		2	156	34		17	244
Tadsjikistan						26	12		5	43
Tunisia						18	9		10	37
Tyrkia	3		1			53	21		10	88
Uganda	2					21	8		6	37
Usbekistan			2		1	135	12		2	152
Zimbabwe			1			43	3		2	49
Andre land	15		4		1	319	68	5	65	477
Totalt	2 974	1 565	748	3	41	7 673	2 429	110	912	16 455

Personer som har søkt fra utlandet og overføringsflyktninger er holdt utenfor.

* Har opphold i et annet trygt land.

Regionkontor Indre Østland
Postboks 1253, 2806 Gjøvik

Telefon: 73 89 24 00
Telefaks: 73 89 24 01

Besøksadresse:
Storgata 10, 2815 Gjøvik

Fylker: Møre og Romsdal,
Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag

Telefon: 61 14 65 00
Telefaks: 61 17 08 95
61 17 57 14

Regionkontor Sør
Postboks 647
4666 Kristiansand

Fylker: Buskerud, Hedmark,
Oppland, Østfold

Besøksadresse:
Tordenskjolds gate 9
Slottsquartalet
4612 Kristiansand

Regionkontor Midt-Norge
7005 Trondheim

Telefon: 38 10 60 60
Telefaks: 38 02 04 80

Besøksadresse:
Peter Egges plass 2
7005 Trondheim

Fylker: Aust-Agder, Telemark,
Vest-Agder, Vestfold

Regionkontor Vest
Postboks 4048 Dreggen
5835 Bergen

Telefon: 76 96 58 10
Telefaks: 76 96 58 39

Besøksadresse:
Bugården 8, 5003 Bergen

Fylker: Finnmark, Nordland,
Troms

Telefon: 55 30 09 99
Telefaks: 55 30 09 88

Regionkontor Oslo
Postboks 8108 Dep.
0032 OSLO

Fylker: Hordaland, Rogaland,
Sogn og Fjordane

Besøksadresse:
Hausmanns gate 21, 0182 Oslo

Regionkontor Nord
Postboks 683, 8508 Narvik

Telefon: 23 35 15 00
Telefaks: 23 36 19 50

Besøksadresse:
Sleggesvingen 16, 8514 Narvik

Fylker: Akershus, Oslo